Cumhuriyet

17 nci yıl sayı: 6009

İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul No. 246
Telefon: Başmuharrir: 22366. Tahrir heyeti: 24298. İdare ve Matbaa kısmı: 24299 - 24290

Cuma 2 Mayıs 1941

Akdeniz havzasını ve muvasala yollarını gösterir kabartma harita

Meccanî nakliyat

İlk kafile şehrimizden dün hareket etti

İnebolu yolcularını Tırhan, Zonguldağa çıkacakları da Aksu vapuru götürüyor

Tırhan vapurundaki yolculara refakat eden arkadaşımız, seyahatin gayet neşe'li geçtiğini telsizle bildirdi

Tırhan ve Aksu vapurlarile dün İnebolu ve Zonguldağa nakledilen yolcuların hareketinden muhtelif intıbalar

(Yazısı 5 inci sahifede)

Tobruk

Müdafaa için asıl ideal iş Tobruğu kat'î meydan muharebesi zamanında düşmanın gerilerini tehdid edecek ve onu arkadan vuracak kadar kuvvetli tutmaktan ibarettir.

Libyanın Mısıra yakın sahillerindeki bu kale - liman bu harbin devamlı şöhret kazanacak mevkilerinden biri olmağa namzed görünüyor. Mareşal Graziani ordularının Libyadan çıkarılışından sonra bu defa Alman kuvvetleri İtalyanları da beraberlerine alarak tekrar Mısır toprakları hududuna geldikleri zaman çöl harbleri mütehassısı General Wavell'in aldığı mukabil tedbirlerden biri Tobruğu kendi elinde tutmak oldu. Müşterek Mihver kuvvetleri Tobruğu gûya muhasara ederek geçtiler. Fakat denizden donanma ile ve ana kuvvetlerle temas halinde bulunan Tobruk mahsur değildir.

Alman - İtalyan kuvvetlerine göre tecrid edilmiş vaziyette bulunan Tobruk İngiliz ordusuna nispetle düşman gerilerini tehdide memur bir mevkidir. Nitekim oradaki İngiliz kuvvetleri şimdiye kadar müteaddid huruc hareketleri yaparak etraftaki Mihver kuvvetlerile savaştılar ve onlardan esirler aldılar. Tobruğun göreceği vazife şimdiye kadar yaptığı faaliyetleri zaman zaman tekrarlayarak esirler almaktan çok ileridir. Tobruk Mısır hududunda cereyan edecek yeni harbde İngiliz ordusunun düşman arkasına düşen bir cephesidir, ve bizim tarihî dediğimiz asıl ehemmiyeti de buradadır.

Tobruk İngilizler elinde tutulmakla düşmanın gelişigüzel ileriliyememesini temin eden ilk kıymetli bir vazifeyi ifa etti ve ediyor. Arkada hakikî surette muhasara edilmemiş bir kale bırakarak ilerilemek herhangi bir taarruz ordusu için daimî bir endişe kaynağıdır. Onun için Alman - İtalyan kuvvetleri Tobruğu işgal edebilmek için mükerrer teşebbüsler yaptılar ve bu teşebbüslerde muvaffak olamadılar. Dediğimiz gibi bilâkis Tobruk zaman zaman yaptığı çıkışlarla düşmanı iz'ac ve ızrar etti.

Nihayet Mısır hududunda günlerle oyalandıktan sonra birkaç gün evvel Sollum'u almalarile neticelenen ilerileyişlerinin sekizinci dokuzuncu kilometrelerinde Mihver kuvvetleri gene durdular. Telgrafların haber verdiği veçhile önlerinde müşkülât mı çıktı, kum fırtınalarına mı tutuldular, yoksa gerideki Tobruğun tehdidkâr hayali onların daha fazla ilerilemek hususunda cesaretlerini mi kırdı? Belki birinci sebebler variddir. Fakat şurası da muhakkaktır ki gerideki Tobruk, ilerilemek istiyen düşmanın ayaklarına takılmış ağır bir gülledir. Onun düşüncesi daima bir tereddüd sebebi olmakta devam edecek ve ilerilemek istiyen düşman ordusunu geriye çeken bir kuvvet tesiri yapacaktır.

Bu tereddüd ve endişe yersiz değildir. Çünkü yarın öbürgün Mersa Matruh tarafında sıkı bir mücadele başladığında Tobruğun düşman muvasalalarını kesmek ve düşmanı arkadan vurmak suretlerile gerilerde kıyametler koparması ihtimali daima mevcuddur ve bu ihtimal

YUNUS NADİ

(Arkası sahife 3 sütun 5 te)

Bugün

Iraka çıkan İngiliz askerleri

Bağdad, müşkülât gösteriyor

İngilizler, Iraktaki kadın ve çocukların tahliyesini derpiş ediyorlar

Irak kuvvetlerinin İngiliz hava üssünü tehdid ettiği de anlaşılmaktadır

Bağdad 1 (a.a.) — Irak propaganda müdiriyeti aşağıdaki tebliği neşretmiştir:

Bazı İngiliz kuvvetlerinin Iraktan transit olarak geçmeleri için Basraya çıkmasına müsaade etmek suretile Irak hükûmeti, İngiliz - Irak muahedesi hükümlerini tatbik etmek saygısını göstermiştir. Fakat İngilizlerin mezkûr hükümleri ihlâlde ısrar göstermeleri Irak hükûmetini memleketin hukukunu korumak üzere icab eden tedbirleri almağa mecbur etmiştir. Binaenaleyh asîl Irak milletinden sükûn ve sükûneti muhafaza etmesi ve davasının haklı olduğuna itimad eylemesi rica olunur.

Irak kuvvetlerinin İngiliz hava üssünü tehdid ettiği anlaşılıyor

Londra 1 (a.a.) — Röyter ajansının diplomatik muhabirinin öğrendiğine göre, Bağdaddan Londraya gelen haberler, imparatorluk kuvvetlerinin Iraka çıkması üzerine bazı müşkülâtla karşılaşıldığını göstermektedir. Bu kıt'alar Basraya ihrac edilmeden evvel mevcud Irak-İngiliz anlaşması mucibince ve münakale yollarının açılması için Irak hükûmetinin muvafakati alınmış bulunuyordu.

Gelen kıt'aları tamamlamak üzere yeni İngiliz kuvvetlerinin yakında ihrac e-

(Arkası sahife 5 sütun 2 de)

Berlin tehdid ediyor

Harb sahasına girecek her gemi torpillenecektir

Amerikan gazeteleri de «Birleşik devletler kıyasıya bir mücadeleye atılmıştır» diyorlar

Berlin 1 (a.a.) — Yarıresmî bir kaynaktan bildiriliyor:

Alman Hariciye Nezaretinde, Amerikan donanmasının devriye faaliyetlerine dair Ruzvelt tarafından gazeteciler toplantısında yapılan beyanata karşı alâkasızlık gösterilmektedir.

Berlin siyasî mahfillerinde kaydedildiğine göre, bu meseleyi Alman basını kâfi derecede bahis mevzuu etmiştir ve Almanya harb mıntakası hakkında vaktile kat'î beyanatta bulunmuş olduğundan siyasî sahaya da şümulü yoktur.

Alman siyasî mahfillerinden alınan intıba şöyle hulâsa edilebilir: Almanyanın tespit ettiği harb mıntakalarına riayet edilip edilmiyeceği ve bunun kimin tarafından yapılıp yapılmıyacağı Almanyayı kat'iyyen alâkadar etmez. Hitler kat'î beyanatta bulunmuş ve harb mıntakasına girecek her geminin torpillenećeğini bildirmiştir.

«Amerika kıyasıya bir mücadeleye girmiştir»

Nevyork 1 (a.a.) — Nevyork Times gazetesi, başmakalesinde diyor ki:

Birleşik Amerika devleti kıyasıya bir mücadeleye atılmış bulunuyor. Müdafaa bir çok şeyleri istilzam etmektedir. Bu, cephe hattında savaşmakta olan cesur milletlere daha sür'atli bir yardımı, İngiltereye gönderdiğimiz malzemenin

(Arkası sahife 5 sütun 4 te

Matsuoka Amerikaya mı gidecek?

Japon siyasî muharrirlerine göre

Roosevelt'le samimî bir görüşme arzusu izhar ediliyor

Bir Japon taarruzuna karşı da dört devlet arasında hazırlık var

Japon Hariciye Nazırı Matsuoka

Tokyo 1 (a.a.) — Japon hükûmeti sözcüsü muavini, Hariciye Nazırı Matsuoka'nın Amerikaya gideceğine dair sorulan suale cevaben Matsuoka'nın da bu suale sarih bir cevab vermesini temin edemiyeceğini söyledikten sonra bu fikrin Matsuoka ile Ruzvelt arasında samimî bir görüşmeye taraftar olan Japon siyasî muharrirleri tarafından ileri sürüldüğünü ve Amerikalı gazete-

(Arkası sahife 5 sütun 4 te

Deniz Ticareti Mektebindeki merasim

Yüksek Deniz Ticareti mektebinde dün yapılan diploma tevzii merasiminden bir intıba

(Yazısı 5 inci sahifede)

İtalyanlar iki ada daha işgal ettiler

Yunanistandaki İngiliz kuvvetlerinin yüzde sekseni kurtarıldı

Kahire 1 (a.a.) — Resmen bildirildiğine göre, İngiliz kıt'alarının Yunanistandan geri çekilişi, şayanı memnuniyet bir tarzda devam etmektedir.

İtalyanlar Kefalonya ve Zanta adalarını işgal ettiler

Roma 1 (a.a.) — İtalyan orduları umumî karargâhının 330 numaralı resmî tebliği:

Bombardıman ve avcı tayyarelerinin himayesinde paraşütçü müfrezelerimiz dün Kefalonya ve Zanta adalarını işgal etmişlerdir.

Bu sabah Arnavudluktan gelen piyade kıt'aları Lokat adasına çıkarılmıştır.

İtalyan, Alman bombardıman tayyareleri Malta adasında Valetta üssünü bombalıyarak büyük hasarlar ika etmişler ve yangın çıkarmışlardır

Ege denizinde torpitolarımız düşmanın kuvvetli himayeli bir kafilesine hücum etmişlerdir. Bir kruvazörle bir

(Arkası sahife 5 sütun 5 te)

TOBRUK'TA

Kanlı bir mücadele başladı

Alman - İtalyan kuvvetleri dış müdafaa hatlarına girdiler

Kahire 1 (a.a.) — Ortaşark İngiliz kuvvetleri karargâhının tebliğine göre, bu sabah düşman Tobruğun dış müdafaa hatlarına girmiştir.

Tebliğde deniliyor ki: Düşman piyadesi oldukça mühim kuvvetlerle ve bir çok tankın muhazeretile dün akşam bir taarruz yapmıştır. Giriş bu sabah olmuştur. Tafsilât yoktur, muharebe devam ediyor.

Sollum mıntakasında İngiliz devriyeleri tekrar faaliyette bulunmuşlar ve düşmana zayiat verdirerek hasarlar yapmışlardır.

Habeşistanda Dessie'nin işgalinde ve bunu takib eden hareketlerde 5500 İtalyan ve 2400 müstemleke askeri esir edilmiştir. Esirler arasında yüksek rütbeli birçok subay vardır. İngilizlerin eline 93 tane de top geçmiştir. Düşmanın Ambalagi mıntakasında tutmakta olduğu müdafaa mevzileri üzerine yürümekte olan cenub ve şimal kollarımızın birleş-

(Arkası sahife 5 sütun 6 da)

Finlandiyaya çıkarılan Alman askerleri

Abo limanına ihrac edilen kıt'alar transit olarak Norveçe gidiyor

Helsinki 1 (a.a.) — Finlandiya telgraf ajansı bildiriyor:

Moskovada çıkan Pravda gazetesi tarafından 12 bin Alman askerinin Abo şehrine çıktıklarına dair neşredilen haberin hakikate muvafık olmadığı resmî mehafil tarafından beyan edilmektedir.

Hakikati halde bahis mevzuu olan mesele geçen sonbaharda Almanya ile Finlandiya arasında mün'akid itilâfta münderic olan ve Alman askerlerine Finlandiya arazisi dahilinde transit geçmek hakkını bahşeden bir maddenin, bu askerlerden bir kısmı geçirilmek suretile tatbikinden ibarettir.

Pravda gazetesinin mevzuu bahsettiği miktar hakikatten çok yüksektir. Vaziyeti hazıra nazarı dikkate alınarak kendileri için tabiî bir mürur noktası olan Abo şehrini Alman askerleri tevakkuf etmeksizin geçmişlerdir.

Londradan verilen haberler

Londra 1 (a.a.) — Röyter ajansının

(Arkası sahife 5 sütun 7 de

Birkaç söz

1 Mayıs

İnsanlara bir türlü sözünü geçiremiyen mantık takvimleri eline alabilseydi yılbaşları bir mayıstan başlardı. Karakışın tam ortasında, vücudlerimizle beraber ruhlarımızın da soğuktan titrediği bir sırada, tabiatte hayata, istikbale, neş'e ve saadete dair en ufak bir emare görünmezken, birdenbire karşımıza çıkıveren yeni seneleri her defasında ne kadar yadırgarız.

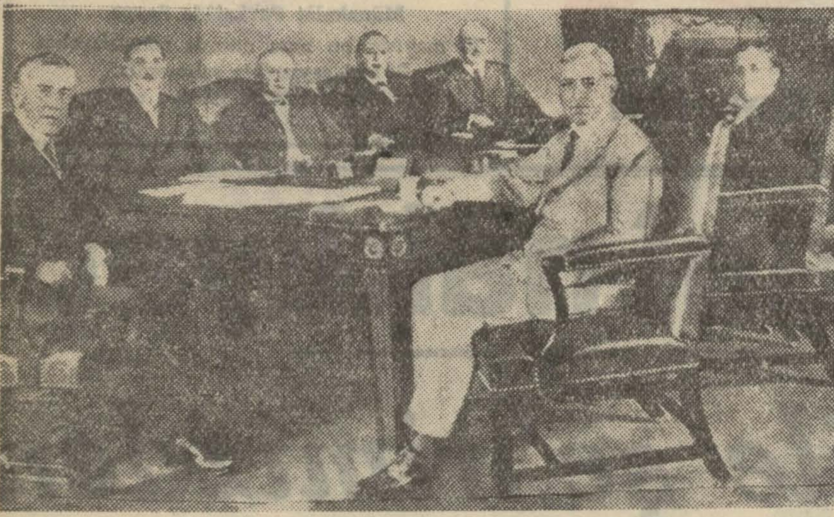
Halbuki mayıs, her senemizin ilk adımı değil midir? Tabiat, doymak bilmediğimiz o güzel masalına her sene bu ayda başlamaz mı? Güneşin fırın gibi kızmasına daha vakit vardır. Onun ılık ışıkları altında tatlı tatlı ısınırız. Yeşil kırlar, üzerlerini süsleyen papatyalar, gelincikler ve rengârenk çiçeklerle bir Acem halısı kadar iç açıcıdır. Serçeler, tarla kuşları, kediler ve insanlar o sihirli bahçeye müsavi haklarla davetlidirler. Tabiat, bütün cömerdliğile nesi varsa önümüze boşaltır. Hayat şarabile içimizi alabildiğine doldurabiliriz.

Fakat mantığı ve takvimi bir tarafa atalım; resmî yılbaşı varsın gene karakışın ortasından başlasın. Dün bahar bayramıydı. Çoluk çocuk bütün millet kırlara dökülerek güneşi, ağaçları, çiçekleri ve mayısı selâmladık. Tabiatle kucaklaşarak öpüştük. Güneşin ışıklarından iliklerimize işleyen sarhoşluk, bize bir senenin sıhhatini ve neş'esini vâdeder gibiydi.

Tabiatin yeni senesi milletimize uğurlar getirsin!

N.

DÜN VE BUGÜN

1917 de Amerikanın Umumî harbe girmesine karar veren hükûmet erkânı

Amerika Umumî Harbe nasıl girmişti?

Gizli bir Alman telgrafının yakalanması 100 milyon kişiyi tek bir adam haline getirmiştir

Amerika efkârı umumiyesinin gösterdiği inkişaflar, geçen Büyük Harble mukayese edildiği takdirde, dikkati calib bir mahiyet alır. Aradan yirmi beş sene geçtikten sonra, bugün, ayni vakıalar ayni neticeler vermektedir.

Birleşik Amerikanın 1917 de harbe girmesini intac eden hâdiseye, «Zimmermann vesikası» adı verilmişti.

İngiliz Amirallık dairesinin gizli servisi, Alman bahriyesinin kullandığı şifreyi çözmek imkânını bulamamakla beraber, meşhur 40 O. B. bürosu, zaptedilen bütün telgrafları saklıyordu. Alman bahriyesinin kullandığı şifre mükemmeliyete o kadar yakındı ki, Alman Hariciye Nezareti, en mühim vesaiki, bu şifre ile yazardı.

İngiliz Amirallığı, bir seneden fazla araştırma yaptıktan sonra, bu şifrenin anahtarını bulmağa muvaffak olmuş ve 23 şubat 1917 de, Alman Hariciye Nazırı Zimmermann'ın Meksikodaki Alman elçisi Eckhart'a çektiği bir telgrafı zaptetmişti. Almanya, Amerika kuvvetlerinin, General Pershing'in kumandası altında Meksika arazisinden bir kısmını işgal etmesinden bilistifade, Callanza'yı, Birleşik Amerikaya ilânı harbe teşvik etmesini elçisine söylüyordu.

Zimmermann'ın telgrafı, ertesi gün, Vaşingtona bildirilmişti. Bu vesikanın neşri üzerine, yüz milyon Amerikalıyı, bir tek kişi gibi ayağa kaldırdı. Fakat, belki daha başka hâdiseler, Amerikanın müdahalesi için, zemini önceden hazırlamış bulunuyordu.

1941 de de, Almanya, Amerikalılara karşı, 1916 daki sistemi aynen tatbik etmektedir. Müttefikler için çalışan fabrikalardaki sabotaj hareketleri, dün olduğu gibi, bugün de, efkârı umumiyeyi, Avrupa harbine karşı lâkayd bulundu - racak mahiyette değildi. Bundan 25 sene evvelki neticelerin muvaffakiyetsizliğine rağmen Almanya, takib ettiği metodu değiştirmiyor.

1916 da, Ludendorff'la Kaiser, Amerikanın harbe gireceğine inanmamışlardı. Bugün de bu müdahale bir emrivâki haline gelince, geç kaldığı ve tesirsiz bırakılacağı ümidi beslenmeğe başlanmıştır.

Şu ciheti nazarı dikkate almak lâzımdır ki, o zaman Cumhurreisi olan Wilson, müttefiklere, bu günkü Roosevelt kadar taraftar değildi. Ve Wilson'un parlamentodaki vaziyeti, Roosevelt'in vaziyetinden daha az kuvvetli idi.

Roosevelt gibi, Wilson da, Avrupayı sulha götürmek emelini besliyordu. Fazla olarak, Amerikanın bitaraf kalmasını istiyordu. Daha 19 ağustos 1914 te, vatandaşlarına, bitaraf kalmalarını tavsiye etmiş, 18 eylûlde, Allahın, insanlarla milletler arasında anlaşma vücude getirmesi için, bir «dua günü» ihdasını istemişti.

O zamanki Hariciye Nazırı William, J. Bryan Amerikanın, harbe iştirakini, cefferhalem reddetti.

15 eylûlde, Marne muharebesi başladığı zaman, Bryan, Wilson'un yardımile, Kont Bermdorff'a Amerikanın tavassutunu teklif etmiş; eylûlde, Cumhurreisinin şahsî dostu olan Albay House, ayni teklifi Büyük Britanyaya yapmıştı. Nihayet, ertesi senenin kânunusanisinde, Wilson, Avrupaya, Albay House'ı gönderdi, nasıl ki, Cumhurreisi Roosevelt de, Sumner Welles'i yollamıştı.

1916 da, Wilson, intihabat mücadele - sine, Amerikanın bitaraflığı fikrini müdafaa ederek girmişti.

1915 bidayetinde, Amerika efkârı umumiyesi, müdahaleye hazır değildi. Menfaatleri denizde olan Amerikanın şark kısmı, açıkça İngiliz taraftariydı. Garb, menafiine dokunulmadığından, lâkayddi. Merkezde ise, Amerikadaki Almanlar faaliyetteydiler..

Bugün, Amerikanın merkezile garbı - nın vaziyeti, hissedilecek derecede başkadır. Bu sefer seddin öte tarafında Japonya vardır ve garbda oturan her Amerikalı, Alman - Japon ittifakı endişesi içindedir.

Radyonun mevcudiyeti ve matbuatın eriştiği inkişaf, vaktile İowa'lı veya Kansas'lı bir Amerikalının, içine sığdığı lâkaydliği, bugün ortadan kaldırmıştır. Diğer taraftan, iktısadî meseleler, gitgide daha beynelmilel mahiyet almış ve merkezde yaşayan bir Amerikalı, harb mahzurlarının dışında kalmak vaziyetini kaybetmiştir. Meselâ Alman denizaltı - larının, ihracat tacirlerini korkuttuğunu, binaenaleyh bunların, rizikolara gir - mekte tereddüd ettiklerini bilir, kendisi de, müstahsil sıfatile, buğdayını satmak hususunda müşkülât çeker.

7 mayıs 1915 te, Lusitania vapuru torpillenmiş, Amerika, bu hâdise karşısında şiddetli bir infial göstermişti. Efkârı umumiye, bu vak'anın Birleşik Amerika ile Almanya arasındaki münasebetlerin inkıtaını icab ettireceği kanaatinde bu - lundu. Albay House, Cumhurreisinin sözcüsü sıfatile, «bir ay zarfında, Almanya ile harb halinde bulunacağız» demişti.

Halbuki, harb patlamadı. Niçin? Çünkü, Wilson hâlâ harbe muarızdı. Va - şington, bir protestoda bulunmakla kalmış ve Almanyanın, gemileri, habersiz olarak ve gayrimuharib yolcuların kurtarılıp kurtarılamıyacağı meselesini tetkik etmeden torpillemiyeceği hususundaki taahhüdile iktifa etmişti.

Fakat, Amerikanın, müttefiklere yardımı, artmağa başladı. Şarktaki büyük bankalar, açıkça vaziyet aldılar. Amerika fabrikalarının istihsalâtına gem vur - mak, Almanya için bir zaruret halini aldı. Alman ajanları, Amerika fabrika - larında sabotajlar yapmak üzere faaliyete geçtiler. Müttefikler için çalışan Amerika fabrikalarında grevler çıkart - mak istiyen Almanyanın bu husustaki emirlerini muhtevi vesikalar ele geçti. On beş gün sonra, Amerika hükûmeti, Avusturya - Macaristanın Vaşington - daki elçisi tarafından da, Amerika istihsalâtına darbe vurulmak istenildiğini haber almış bulunuyordu.

Bu elçinin geri alınmasını istiyen Vaşington hükûmeti, bu işde de daha fazla ileri gitmemiş, diğer taraftan Wilson, gene sulh teşebbüslerine hazırlanmağa başlamıştı. Alman Erkânıharbiyesi, Amerikanın harb istemediğine kanidi. Kaiser, Ludendorff ve Tirpitz'in mütalealarına istinad ederek, 1917 şubatında yapılan denizaltı taarruzuna karar verdi. Başvekil Bethmann Hollweg, muhalif rey vermiş ve Avusturya - Macaristan Başvekili Czermin, Kaiseri kararından döndürmeğe çalışmışsa da, bunların hiç bir faydası olmamıştı.

Zimmermann, Vaşingtonun gevşek mukabele edeceğini ve Kont Berm - dorff'un, Amerika müdahalesi olmadan, iki ay, kıyasıya denizaltı harbi yapaca - ğını umuyordu.

Amerikanın bu harekete verdiği cevab, Vaşingtonla Berlin arasındaki dip - lomasi münasebetlerinin inkıtaı oldu.

Wilson, Albay House'a, acı bir inkisarı hayale uğradığını itiraf etmişti. Bununla beraber, henüz harbe karar vermiş değildi. Çünkü, Kont Bermdorff, münase - batın inkıtaından sonra da Amerikada on beş gün ikamete devam etmeyi münasib görmüştü.

1917 ile 1941 arasında, esaslı üç fark vardır. Birincisi, Amerika efkârı umumiyesinin, bugün, harbe müdahale et - mek ve icabında silâha sarılmak fikrini benimseyişindeki sür'at.

İkincisi, Cumhurreisi Roosevelt'in, Wilson'a nazaran kendisine daha fazla güvenmesi, daha azimli olması ve muhitinden daha fazla müzaharet görmesi.

Üçüncü fark, Amerikanın hazırlık nispetidir. Eğer harb, 1919 ilkbaharına kadar devam etseydi, Amerika, Avrupaya, iki milyon asker göndermek imkânını bulacaktı. Bunların altı yüz bini bilfiil harbedecekti. Önümüzdeki hazi - randa ise, Amerika ordusu bir buçuk milyonluk bir kuvvet haline gelecek ve teşrinievvelde, bu kuvvet üç milyonu bulabilecektir.

1916 meclisindeki muhalifler, bu gün de infirad taraftarı olan senatör La Fiolette'ın riyaseti altında, mutlak bir bitaraflık muhafazasını istiyorlardı. Bu gün, Vandenberg'ler, Johnson'lar ve bizzat La Fiolette, İngiltereye yardıma değil, sadece Amerikanın müsellâh bir müdahalesine muarızdırlar.

Nihayet, Wilson'un, kongreden aldığı salâhiyetler, Amerikalıların yüzde doksanının müzaharetini kazanmış bir dava lehinde yapılması icab eden şey için, geniş mikyasta hareket serbestisine sahib Roosevelt'in aldığı salâhiyet derecesini kat'iyyen bulmamıştır.

Adana bölgesinde yapılan maçlar

Adana 1 (a.a.) — Adana stadında devam edilen futbol grup birincilikleri müsabakasında Denizli takımı maça gelmediği için Hatay hükmen galib sayılmıştır. Dün saat on yedide İsparta - Elazığ takımları karşılaşmışlardır.

İzmirde kız kaçırma vak'aları

İzmir (Hususî) — Vilâyet dahilinde kız kaçırma vak'aları eskisine nispetle biraz azalmıştır. Maamafih Cumaovası nahiyesinin Güner köyünden Sıvaslı Halil namında, hem evli, hem de altı çocuk babası bir adam, ayni köyden 18 yaşında Hatice namında bir kızı kaçırmış ve jandarmalar tarafından aranmağa başlanmıştır.

Kurşun hırsızı

Ovakim isminde bir genc, Taksim stadyomunun yıkılmakta olan kısmından bir kurşun boru aşırmıştır. Meşhud suç nöbetçisi Beyoğlu sulh ceza mah - kemesinde muhakeme edilmiş ve bir ay müddetle hapsine karar verilmiştir.

Bir ahlâksızın işlediği feci cinayet

Bursa köylerinde iki sene sonra meydana çıktı

Bursa (Hususî) — Samanlı köyünde çok feci bir cinayetin esrarı meydana çıkmıştır. 10 sene evvel Vakıf köyünden bu köye içgüveysi giren 47 yaşlarında manav İbrahim adında birinin, iki sene evvel muhacir Rüstemin 4 yaşındaki kızını hayvanca berbad ederek onu bir kayışla boğup cesedini halâ çukuruna attığı sabit olmuştur. Yapılan tahkikat sonunda anlaşılmıştır ki, manav İbrahim, bu zavallı kıza ahırda tecavüz ederken bu sırada üvey oğlu 17 yaşında Mahmud manzarayı görmüş, bunun üzerine İbrahim, üvey oğlunu tehdid etmeye başlamış ve bunu kimseye söylerse kendisini keseceğini bildirmiştir. Kızcağızı evvelâ ahırda boğarak gübrelerin altına saklıyan manav İbrahim, sonra onu bir çuvala koyarak dereye atmak istemiş, buna muvaffak olamayınca bilâhare zavallı yavruyu halâ çukuruna atmış, üzerine de bir kaç büyük taş oturtmuştur. Aradan zaman geçmiş, nihayet İbrahimin üvey oğlu hâdiseyi bir münasebetle muhtara anlatmıştır. Muhtar, zabıtayı haberdar etmiş ve Müddeiumumî ile alâkadarlar mahallinde yaptıkları tahkikat ve tetkikat sonunda bu halânın çukurundan kızcağızın iskeletini ve kendisinin bo - ğulduğu kayışı meydana çıkarmış - lardır.

Suçlu, bu vaziyet karşısında (çocu - ğun iskeletini düşmanlarım mezardan çıkarıp buraya koymuşlar!) demişse de mezarlık dahi tetkik edilmiş ve yeni açılmış bir mezar görülmemiştir. İki sene evvel esrarengiz surette kaybolan bu çocuğa aid cinayet bu suretle tavazzuh etmiştir. Suçlu yakalanarak Adliyeye verilmiştir.

MÜTEFERRİK

Limanlar umum müdürlüğü bütçesi

Limanlar Umum müdürü Raufi Manyaslı bugün Limanlar Umum müdürlüğü bütçesi için Ankaraya gidecektir. Limanlar Umum müdürlüğünün yeni sene bütçesi geçen seneden bir miktar noksandır. Bu miktarın kısmı azamî masraflardan çıkarılmaktadır.

İKTISAD

Altın fiatları

Altın fiatları dün biraz yükselmiştir. Reşadiye altını dün 2780 ve altının gramı 360 kuruştan muamele görmüştür.

Sahte doktor

Bursa (Hususî) — Demirtaş mahallesi civarında çiftlikte yatan Ali oğlu Hüseyin Parlakgül adında biri, Hocahasan mahallesinde bazı hastalara doktorluk yapmış ve onlara ilâç vermiştir. Bunu haber alan zabıta bu mutatabbibi yakalıyarak Adliyeye vermiştir.

Bahar bayramı çok neşeli geçti

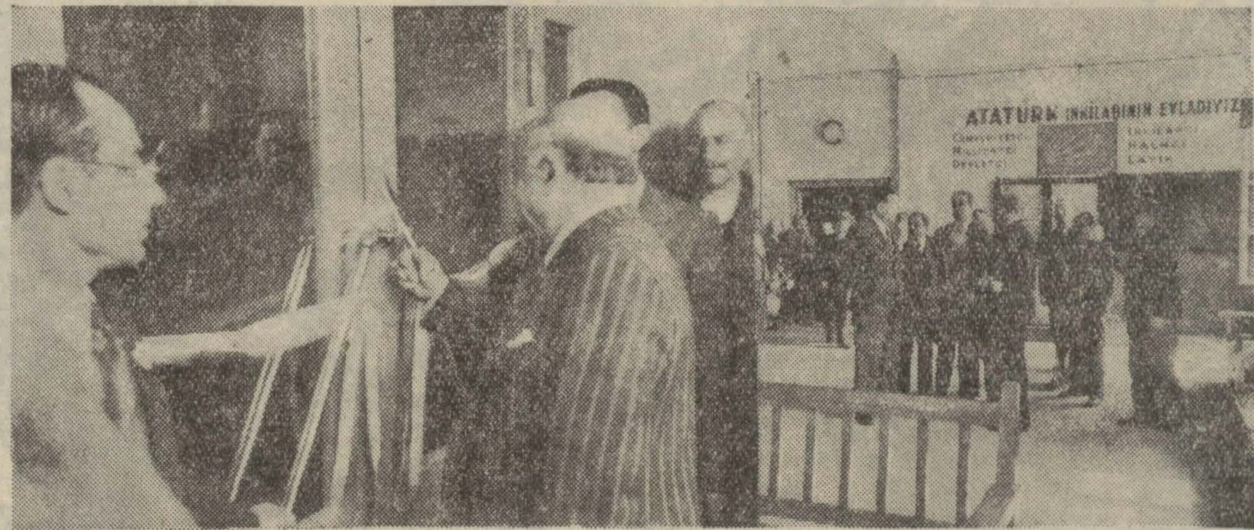

Bahar bayramı dün neş'eli geçmiştir. Hava güneşli ve ılık olduğu için, halk sabahın erken saatlerinden itibaren vapurlarla, trenlerle kırlara, mesire yerlerine dağılmağa başlamıştır. En ziyade kalabalık olan yerler Kâğıdhane ve Hürriyetiebediye sırtlarile Mecidiyeköyü, Adalar, Boğaziçi ve Çamlıca sırtları idi. Buralara giden aileler geç vakte kadar büyük bir neş'e içinde eğlenmişlerdir. Denizyolları, Şirketi Hayriye ve Tramvay idaresi izdihama mâni olmak üzere lâzım gelen tertibatı almışlardır.

Şehir ve Memleket Haberleri

Yeni yolcu salonu dün merasimle açıldı

Liman işçileri için vücude getirilen yeni servis binasının küşad resmi de dün yapıldı

Dünkü küşad resimlerinden iki intıba

Liman işçilerinin sıhhî ve çalışma vaziyetlerini tanzim için Münakale Vekâletinin tensib ve tasvibile işçiler servisi ve iç hatlar vapurlarile seyahat edecek yolcuların ve onların karşılayıcılarının vapurlara girip çıkmalarını kolaylaştırmak ve tanzim etmek maksadile yeni yapılan iç hatlar yolcu salonunun küşad merasimi dün şehrin ileri gelenlerinin iştirakile yapılmıştır.

Dış hatlar yolcu salonunda toplanan davetliler meyanında Vali ve Belediye reisi Lûtfi Kırdar, Parti Vilâyet heyeti reisi Reşad Mimaroğlu, Vali muavini Ahmed Kınık, Emniyet müdür vekili Salâhaddin, Gümrük Başmüdürü Medhi Adakan, Muhafız Başmüdürü Hasan Koper, Denizyolları umum müdürü İbrahim Kemal Baybora, mimar Prost, matbuat erkânı ve daha bir çok zevat hazır bulunuyordu.

Biraz sonra rıhtım üzerinden geçi - lerek yeni Galata iç hatlar yolcu salonu küşad merasimi yapıldı. Kordelâyı kesen Vali ve Belediye reisi Lûtfi Kırdar, iyi temennilerde bulundu. Bun - dan sonra hususî salonları, bilet gişeleri, büfesi ve her türlü konforu ile çok şirin bir şekilde tanzim edilmiş olan yeni yolcu salonu gezildi.

Yolcu salonundan sonra yeni işçiler servisi açıldı. Kordelâyı Parti reisi kesti. Modern bir şekilde tanzim edil - miş duşları, banyoları, soyunma daireleri, kütübhanesi, radyo servisi, istirahat ve konferans salonları ve hemen yanıbaşında işçi muhasebe ve muamelât servislerile cidden Avrupadaki emsaline nazaran bile güzel olan yeni işçiler servisi iftihar edilecek bir eser halinde bulunmaktadır.

Büyük konferans salonunda davetlilere hitaben bir nutuk söyliyen Liman İşletmesi Umum müdürü, işçiler servisi hakkında etraflı malûmat vermiş ve bundan sonra 1 temmuzda açılacak işçiler sağlık servisi ve revirinin mahiyetini ve yeni kurulan ölüm yardım sandığını izah etmiş, davetlileri selâmlıyarak inşaatı yapılmakta olan sıhhat servisini gezmeğe davet etmiştir.

Adeta büyük bir hastane gibi kliniklleri, yatakhaneleri, diş, göz, dahilî ve haricî hastalıklar, kulak, boğaz ve burun servislerile hazırlanmakta olan bu servis çok beğenilmiştir.

Davetliler bundan sonra Umum müdür tarafından Yolcu Salonunda yemeğe davet edilmiş ve çok güzel hazırlanmış bir sofrada izaz edilmişlerdir.

Zabıta vak'aları

Beyoğlunda Ziba sokağında oturan Takohi, saat 22 ye doğru evine giderken bir sokak köşesinden karşısına daima peşini bırakmıyan Ali isminde bir genc çıkmıştır. Ali, gene Takohiye bazı tekliflerde bulunmuş, fakat red cevabile karşılaşınca bıçağına sarıla - rak Takohiyi yaralamıştır.

Vak'ayı müteakıb Ali yakalanmış, Takohi tedavi altına alınmıştır.

★ Eyübde Lâstik fabrikasında işçi Şükrü, dikkatsizlik neticesi ökçe makinesine elini kaptırarak yaralanmış, Balat hastanesine kaldırılmıştır.

★ Kumkapıda Behramçavuş mahallesinde Kömürcü sokağında 15 numaralı evin üst katında dikkatsizlik neticesi, bırakılan yanar bir sigara yatağı tutuşturmuştur. Ateş vaktinde görü - lerek genişlemesine meydan bırakıl - madan söndürülmüştür.

★ Bakırköyünde Mühendis sokağı 20 numarada oturan Abidinin evinde misafir 15 yaşlarında Ömer, evin bahçesindeki badem ağacına çıkarken muvazenesini kaybederek düşmüş, muhtelif yerlerinden yaralanmıştır.

★ Sultanahmedde oturan Yusuf isminde birisi elinde bir radyo makinesile Galata Rıhtım caddesinden geçerken 3159 numaralı otobüsün sadmesine maruz kalarak muhtelif yerlerinden yaralanmış, radyo makinesi de parçalanmıştır.

Hâdiseyi müteakıb şoför yakalanmış, Yusuf tedavi altına alınmıştır.

Kısa Haberler

★ Bükreş elçimiz Hamdullah Suphi Taner dün sabahki trenle Ankaradan şehrimize gelmiştir.

★ Belediyenin Florya plâjları ve kazinosu dünden itibaren açılmıştır.

19 mayısta yapılacak geçid resmi

Beden terbiyesi mükellefleri de bu merasime iştirak edecek

19 mayıs genclik bayramında yapılacak büyük resmi geçide beden terbiyesi teşkilâtı yapılmış iş yerlerinde çalışan işçilerin de iştirakine karar verilmiş, bu hususta iş yerleri sahiblerine tebligat yapılmıştır.

Geçid resminde işçiler ayni çeşid elbise giyeceklerdir. Elbise, erkekler için beyaz pantalon ve atlet fanilâsı, kadınlar için de siyah etek, beyaz fanilâdır. Elbiseler 5 mayısa kadar hazırlanmış olacaktır. 150 kuruşa kadar yevmiye alan mükelleflerin elbiseleri iş sahibleri tarafından yaptırılacaktır. 150 kuruştan fazla ücret alanların elbiseleri de çalıştıkları yerlerce tedarik edilecek, bilâhare taksitle ücretlerinden kesilecektir.

Mayısın beşinden sonra, merasime iştirak edecek işçilere toplu olarak talimler yaptırılacaktır.

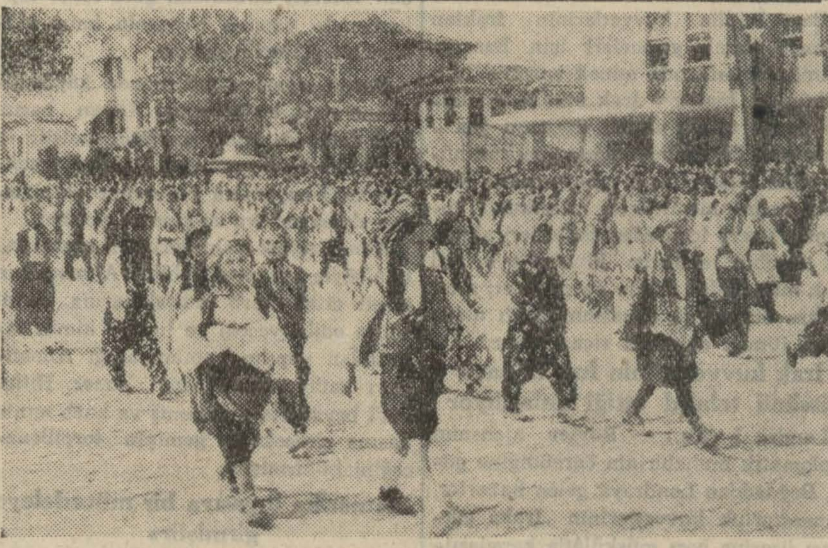
Bir yankesici iş üstünde yakalandı

Adliyeye verilen hırsız hapse mahkûm oldu

Beyazıdda tramvay içerisinde bir yankesicilik hâdisesi olmuştur. Arka sahanlıkta duran yolculardan Mahmudun ceketinin yan cebinde mendile sarılı 12 buçuk lirası varmış. Süleyman isminde birisi, bunun farkına varmış ve kalabalıkta parayı mendille birlikte el çabukluğuna getirmeğe kalkışmıştır. Fakat, Mahmud, Süleymanı bileğinden kavramış, iş, bu suretle yarıda kal - mıştır.

Dün, meşhud suç nöbetçisi bulunan İstanbul birinci asliye ceza mahkemesinde muhakeme edilen Süleyman, evvelce de bu gibi işlerden mahkûm bulunması gözönünde tutularak, 7 ay, 23 gün hapse mahkûm olmuştur. O kadar müddet de umumî emniyet nezareti altında tutulacaktır. Süleyman hakkında hemen tevkif müzekkeresi kesilmiştir.

Bursada Çocuk Bayramı

Bursalı yavrular millî kıyafetle geçid resmi yapıyorlar

Bursa (Hususî) — Bu sene Bursada yapılan çocuk bayramında, şimdiye kadar görülmemiş bir geçid resmi yapılmıştır. Çocuklar, çember çevirerek, top oynıyarak, tahtadan atları koşturarak muazzam kafileler halinde Atatürk meydanından on binlerce halkı sevincle coşturarak ve koşarak geçmişlerdir.

Türk çocuğunun bayramı, Cumhuriyetin çocuğa verdiği kıymeti en büyük bir mesele olarak tecelli ettirilerek yapılmıştır. Bunu organize eden genc ve kıymetli Maarif müdürümüz İrfan Alıcıoğlu ve muavini Kemaldir.

Bursa halkı, bütün Cumhuriyet yıllarında bu derece hareketli ve bu derece manalı bir çocuk bayramı görmemişlerdir. Hele, vatan müdafaasının mevzuu bahsolduğu bugünlerde minimini yavrularımızın kendi emeklerile vücude getirdikleri tayyareleri başlarının üstünde taşıyarak geçmeleri on binlerce Bursalıyı hakikî manasile coşturmuştur.

HEM NALINA MIHINA

Kahraman millet

Türk milleti, devletin ... ihtiyatlı, durendiş fakat ... tecellid ve azimkâr ... tamamile muzahirdir; her yurddaş ... yük Millî Şef İsmet İnönü ile ... Millet Meclisine ve onun hükû... karşı tam bir itimad beslemekte... rupa harbi başladığındanberi ge... man, Türkiye Cumhuriyetinin ta... tiği müdebbir politikanın nekadar ... ru ve millî menfaatlerimize ne ... uygun olduğunu riyazî bir kat'iye... pat etmiştir. Bu siyaset, her türlü ... ceradan uzaktır. Bu siyaset, Türkiye... istiklâlini, şerefini, hükümranlık ... rını ve Türk barışını müdafaaya ... mıştır. Bu siyaset, harb, kapımız... geldiği halde, Türkiyeyi hem harb ... lâsından korumuş, hem de devletin ... kikî menfaatlerini sıyanet etmiştir.

Tutulan yolun doğruluğu ve ... lüğü milletin ruhuna o kadar ... miş ve halk kütleleri, Büyük Millî ... siyasetine o kadar iman etmişti... nun delillerini yurdun uzak ... de ve ücra köylerinde daha ... yoruz.

Konyanın, Karapınarında ... den şu iki vakıa, işte bu delil... Bu mıntakada, talim ve terbiye ... defa silâh altına çağırılan ihti... rasında davete icabet tamdır ... yüzdür. Herkes koşa koşa, sevin... silâh altına gelmiştir; askerlik ... müracaat edenlerden yalnız ... nası ve babası ağır hasta old... lara bakacak kimsesi bulunm... hastaları iyileşinceye kadar ... izin verilmesini istemiştir.

Gene bu Karapınarda sol kol... yan bir adam, yol mükellefi... edecek halde bulunmadığını ... vesika almak üzere doktora ... etmiş ve doktorla aralarında ... muhavere cereyan etmiştir:

— Kolunu nerede kaybettin ...

— Geçen Büyük Harbde, K... Süngü hücumunda bir şey ... sonra büyük çaplı bir gemi top... si patladı; kolumu götürdü.

— Öyle ise sana, bir daha ... mete davet edilmemek üzere ... vesika vereyim.

— İstemem. Yalnız bu yol ... yeti için bir defalık vesika ver...

— Neden?

— Harbolursa, askere gitme... de ondan.

— Senin bir kolun yok. Ne ... sin ki?

— Sağ kolum duruyor ya. ... masam bile el bombası atarım ... kadar bir kaç düşman hakla...

— Var ol!

Çanakkale cehenneminde ... vermiş olan bu gazi Mehmed... dakâr ve kahraman ruhu ... doktor gözyaşlarını tutamamış... anlatırken tekrar onun da, ... gözlerimiz yaşardı; bu satırları ... sizin de ayni heyecanla gözler... şaracağına şüphe etmiyorum.

Büyük millet, işte böyle ... lardan mürekkeb olan millet...

Bir şikâyetin cevabı

Anadoluhisarında Kızılserçe ... ğında 22 - 24 numaralı ... rıfı Mümine Özgüven imzasile ... mektubu aldık:

«Gazetenizin 29 nisan 941 ... kü nüshasının ikinci sahifesinde ... ru değil mi?) sütunundaki ... dum. Anadoluhisarında ... yeni Kızılserçe sokağında ... muttasıl bulunan ve ötedenberi ... rufumuzda olan bahçenin ... ve mesire mahalli) olarak ... tifadesine tahsis edilmiş ... resmî makamlara vaki olan ... lere rağmen etrafı duvarla ... lerek bahçe haline getirildiği ... lan şikâyet, baştan aşağı ... kate mugayirdir. Şöyle ki:

Bu arsa ecdadımızdan ... tedenberi tapuya müsteniden ... fumuz altındadır. Evimizin ... dahi bu bahçeye açılmıştır ... da Şehir Meclisinin kararına ... den etrafına duvar çekilmiş ... mahallin resmen vaki şikâyet ... ne Vilâyet ve Belediye ... tetkikat neticesinde eskidenberi ... rufumuzda bulunduğu sabit ... Hal böyle iken mezkûr ... sıb ve istilâ) gibi kelimelerle ... ranın füzulen zaptedilmiş ... gösterilmesi asılsızdır. Binaenaleyh ... bir esasa istinad etmiyen bu ... tashihi suretile hakikatin ... delâlet buyurmanızı rica ederim»

Küçük hikâye

"Efendi,,

Perihan Parla

Avukat Tahsin Reşad karakoldan çıkarken kendi kendine: «Hiç ümidim yok. Giden gitti!» diyordu.

Vâkıa polisten kendisine teminat verilmiş, bir iki güne kadar yankesicinin her halde ele geçeceği vadinde bulunulmuştu. Buna rağmen genc adam mutmain değildi.

O akşam yazıhaneden çıkınca yaya olarak köprüyü geçmiş, Tünelle Beyoğluna çıkarak bir kaç kitab almağı düşünmüştü. Gişenin önü çok kalabalıktı. Hattâ bilet alırken bir iki kişinin ayağına basmış, bir aralık başka biri de ona çarparak geçmişti. Bindiği vagon da haylı kalabalıktı. Ayakta zorla yer bulabildi. Kendini İstiklâl caddesinde görünce geniş bir nefes aldı ve sağ - daki kütübhanelerden birine girdi.

Seçtiği kitablar paket yapılırken o da kasaya doğru yürüdü, Fakat elini cüzdanına götürdüğü zaman cebinin bomboş olduğunu anladı: Cüzdanı çalın - mıştı:

Hafızasını yokladı: Bilet alıp da kalabalıktan güçlükle sıyrılacağı esnada aksi istikametten gelerek hızla kendisine çarpan kasketli bir hayali hatırlar gibi oldu. Lâciverd gözlü sarışın bir adam...

Mutlak bir yankesici olmalıydı.

Hemen dükkândan çıktı ve acele acele Galatasaray karakoluna giderek vaziyeti anlattı.

Genc adam fevkalâde müteessirdi. Fakat bu esef cüzdanın maddî muhteviyatından ileri gelmiyordu: İç gözünde çok sevdiği ve bir kaç ay evvel kay - bettiği karısının evlenme yüzüğile bir tutam saçı vardı. Her zaman yanında bulunmasını istediği için bu kıymetli hatıraları orada saklıyordu.

Vücudü sakatlansa, mühim bir uzvunu kaybetse bu kadar mustarib olmazdı.

Şimdi onun sevimli hayali gözlerinin önüne geliyor, nişanlandıkları gün başlamış olan saadet senelerini, tam bir ahenk içinde geçen müşterek hayatlarını safha safha hatırlıyordu.

O gece sabaha kadar uyuyamadı....

***

İki gün sonra yazıhaneye postadan küçük bir paket geldi. Avukat, kâğıdları yırtıp mukavva kutunun kapağını açınca hayretler içinde kaldı: Karısının pırlanta yüzüğü ve saçı parmaklarının arasındaydı! Gözlerine inanamıyor, sevinc ve heyecandan bağırmamak için kendini güç zaptediyordu. Ayni zamanda buruşuk bir kâğıd parçası da beraber düşmüştü. Üzerinde şunlar yazılıydı:

«Beyim,

Cüzdanınızı ben çaldım. Fakat, içindeki yüzükle saçın sizin için her halde büyük bir kıymeti olduğunu düşünerek onları kartvizitinizden öğrendiğim adresinize gönderiyorum.

Ahlâkan sukut etse bile o insanlarda da bazan bir kalb çarptığını unutmamak lâzımdır.

Kimbilir hangi şartlar altında beşeriyete köle olan bizlerde de belki faziletten birer kırıntı kalmıştır!

Neyse başınızı ağrıtmıyayım. Masal uzundur. Paranızı da birlikte göndermediğim için müteessirim. Fakat ona benim sizden çok ihtiyacım olduğuna inanınız. Merhaba beyim.»

Tahsin Reşad, yüzükle saçı yeleğinin cebine koyduktan sonra bir müddet gözleri uzaklara dalıp gitti. Sonra günlük işlerile meşgul olmağa başladı..

On ikiye doğru telefonla kendisini karakoldan çağırdılar. Zabıtanın şüp - helendiği üç yankesiciyi göstermek istiyorlardı.

Bir otomobile atlayarak merkeze gitti. İçinde tahlil edemediği garib bir heyecan vardı.

Komiser ona bir koltuk göstererek:

— Buyurun beyefendi, dedi, şimdi sabıkalıları bir bir göreceksiniz. Ve zile bastı.

İlk giren zayıf çehreli, saçı sakalı uzamış bir ihtiyardı. Avukat kısa bir tetkikten sonra tanımadığını ifade eden menfi bir işaret yaptı. Onu çıkardılar.

İkinci gelen iriyarı, siyah süveterli, boynuna kırmızı eşarp bağlamış, kıvırcık saçlı bir adamdı. Küstah bakışlı, dudaklarının müstehzî bir kıvrılışı varsı.

Bunu da tanımıyordu.

Son hırsız girmeden evvel komiser izahat verdi:

— Her halde sizin cüzdanı... sonuncudur. Çünkü eşkâli tarif... gun... Ayni zamanda sivil memur... mızdan bir ikisi ayni gün bu ... Karaköyde dolaşırken görmüşler ... içeri tıkmak için ne zamandır ... sile arıyordum. Eğer şimdi siz ... nız bizim için iyi bir fırsat olacak ... paraları nerede sakladığını bülbül ... söyletiriz, hem de bundan evvel ... da yakalayamadığımız bir kaç ... sını meydana çıkartır, cezaya çarp... rız. Herif çok...

Komiserin son kelimeleri ... kaldı. Çünkü önde polis memuru, ... kada çok uzun boylu, dal gibi ince ... delikanlı içeri girdiler. Tahsin ... yankesicile göz göze gelir gelmez ... tanıdı. Bu sarışın sima, koyu lâ... gözler henüz hafızasından silinm...

Komiser, tahmininden emin ... müstehzi bir ahenkle:

— İşte (Çakır) denen serseri bu... Tünelde karşılaştığınız oydu değil ... Tanıdınız mı?

Genc avukat, gözleri hâlâ yanke... nin sabit nazarlarında kat'î bir ... ağır ağır:

— Hayır komiser Bey, dedi. ... çarpan bu «efendi» değildi.

SON HABERLER

Siyasî İcmal

Mısırda nazik bir vaziyet

Mısırdan alınan haberlere göre Mısır Kralı Faruk, Mısır halkının birliğini temsil eden ve hükûmet kurmak emelile, Mısırın en bellibaşlı fırka liderlerile istişareler yapmağa başlamıştır. Bugün Mısırın başında bulunan hükûmet, daha fazla Mısır parlamentosundaki fırkaların bir kısmını tatmin eden ve bunlara istinad ederek iktidar mevkiinde tutunabilen bir hükûmettir. Mısırın en kuvvetli partisi olan «Vefd» ise hem parlamento, hem hükûmet haricindedir. Hemen her umumî seçimde kahir bir ekseriyet kazanan bu partinin ortada hiç bir sebeb yokken, birdenbire bu vaziyete düşmesinin hikmeti kolay kolay anlaşılması mümkün olmıyan bir meseledir. Ve bunları anlatmağa uğraşmanın sırası da değildir. Fakat bu parti aşağı yukarı parlamento haricinde kalması, ve hükûmete iştirak etmemesi, Mısırda millî vahdete dayanan kuvvetli bir hükûmetin teşekkülüne imkân vermemekte ve bu yüzden Mısırın başına geçen hükûmetlerin biri de büyük meselelerle uğraşacak ve büyük kararlar verecek derecede kendini salâhiyetli ve kuvvetli hissetmemektedir.

Halbuki Mısır bugün çok mühim bir vaziyetle karşılaşıyor ve bu vaziyet onun başında çok uyanık, çok geniş kuvvetli ve halkın tam itimadını haiz bir hükûmetin bulunmasını, bu hükûmetin millî birliğe dayanarak vaziyet almasını icab ettiriyor.

Çünkü Mısır, bugün yeni bir istilâ ile karşılaşmaktadır ve bu istilâ bir kaç ay evvel Mısırı tehdid eden İtalyan istilâsından daha çok tehlikelidir. Bu tehlikenin bertaraf edilebilip edilemiyeceği de henüz belli değildir. Onu bertaraf etmenin çok güç olacağı ve bu güçlüğün bir çok fedakârlıkları göze almak pahasına iktiham edileceği de, İngilterenin en salâhiyetli ve mes'ul ricali tarafından anlatılmaktadır.

Mısır, kendi hududu üzerinde, hatta toprakları içinde vuku bulan harbi sonuna kadar benimsememek azmindedir. Mısıra göre, muharebe İngiltere ile Mihver devletleri arasında vuku bulmaktadır. Ve Mısırın bu muharebe ile bir alâkası yoktur. İngilterenin Mısırda bulunmasını icab ettiren sebebler, Mısırın arzu ve iradesile hazırlanmış sebebler değildir. Onun için Mısır bu harbe iştirak etmiyecektir. Fakat Mısır, İngilterenin müttefikidir. Ve bu ittifak ile bir takım taahhüdlere girmiştir. Bu taahhüdlerin hulâsası, Mısırın müttefiki olan İngiltereye her kolaylığı göstermesi, onun harb gayretini aksatacak herhangi hareketten çekinmesidir. Mısır da şimdiye kadar bu şekilde hareket etmiş, müttefikinin istediği her kolaylığı göstermiş, fakat harbe doğrudan doğruya iştirak etmemek için de elinden geleni yapmıştır.

Vaziyetin arzettiği yeni tahavvül, istilâ tehlikesinin bu defa büsbütün ciddiyet ihraz etmesi ve İngilterenin Mısırı müdafaa için gösterdiği bütün gayrete rağmen şarkî Akdenizden çekilmesi ihtimalinin de ileri sürülmesidir.

Bu ihtimal tahakkuk ettiği takdirde Mısır ne yapacak ve yeni istilâyı nasıl karşılayacak?

İşte Mısırın yüzyüze geldiği büyük sual budur. Ve bu sualin cevabını vermek bir fırka hükûmetinin işi değil, bütün milleti temsil eden ve bütün milletin itimadına dayanan bir hükûmetin vazifesidir.

Mısırın bu yeni vaziyeti, lâyık olduğu ehemmiyetle takdire başladığı, Kral Faruk Hazretlerinin, millî bir hükûmet teşkili gayesile fırka reislerile istişareler yapmağa başlamasından anlaşılıyor.

Fakat yukarıda da işaret ettiğimiz gibi Mısırda millî vahdeti tesis etmek kolay bir iş değildir. Çünkü memlekette kat'î ekseriyete hâkim olduğuna inanan Vefd fırkası, parlamento haricindedir. Bu sırada umumî intihabatı yenilemek ve halkın reyine müracaat etmek ise adeta imkânsızdır. Onun için bugünkü vaziyetin güçlüklerini bertaraf etmek Mısır Kralının fevkalâde tedbirler almasına bağlı gibi görünüyor. Bu fevkalâde tedbirler alındığı takdirde Mısırda millî bir hükûmeti kurmağa ve bugünkü vaziyetin ciddiyetile mütenasib tedbirler almağa imkân hasıl olur.

Mısırın bu vaziyetle meşgul olduğu sırada İngiltere de Alman - İtalyan kuvvetlerinin Mısır dahilinde ilerilemesini durdurmak için bütün kuvvetile çalışmakta ve Mısır hududunu takviye etmektedir.

Bu takviyelerin kâfi dereceye varması ve istilâ selinin kat'î surette durdurulması, Mısırı herhalde büyük bir gaileden kurtaracaktır.

Bu vaziyet ciddiyetle takibe lâyıktır.

Ömer Rıza DOĞRUL

Hava kurumuna yardımlar

Vatandaşlar, memleketin her tarafında Hava Kurumuna yardıma koşuyorlar

Ankara 1 (a.a.) — Türk hava Kurumuna yapılmakta olan yardımlar hakkında bize verilen malûmata göre Elâzığda tüccardan Mustafa Bozkurd Kuruma 200, Mustafa Malatacık 40, Hasan Tefzi 30 ve diğer bir kısım vatandaşlar da yekûnu 210 lira tutan teberrülerde bulunmuşlardır.

Ceyhanda tüccar Mehmed Şermed 120, Manisa Akhisarda Hasan Özkaya 140, Adil Belge, Süleyman Niyazi, Tevfik Köleoğlu yüzer, Ömer Büyük, Seyfi Gürçay altmışar, bakkal Tahsin 50, diğer bazı vatandaşlar da 135 liralık yardımda bulunmuşlardır.

Mudanyada Çepni halkı kuruma 241, Yozgad köyü halkı 150, Dere köyü 21 ve bazı vatandaşlar da 85 lira vermişlerdir.

Karacabeyde İsmetpaşa köyü halkı 151, Dağdağı köyü halkı 116, Hotalı köyü 100, Mahbubeler köyü halkı 80, Keşlik köyü halkı 77, Kulakpınar halkı 75, Ekizce köyü halkı 62, Tophisar köyü 61, Çalık köyü ve diğer köyler namına da 164 lira teberrüde bulunulmuştur.

Almanyaya yapılan akın

İngiliz tayyareleri Kiel, Hamburg ve Berlini bombaladılar

Londra 1 (a.a.) — Hava Nezaretinin tebliği: Dün gece büyük tayyare teşekküllerimiz Kiel deniz üssüne ve diğer hedeflere taarruzda bulunmuşlardır. Diğer hedefler Berlin, Hamburg, Emden liman ve sanayi tesisatıdır. Tayyarelerimiz zayiat vermeden dönmüştür. Diğer tayyarelerimiz Holanda açıklarında düşman gemilerine hücumda bulunmuşlar, Norveçte telsiz istasyonunu bombardıman etmişlerdir. Bir tayyaremiz dönmemiştir.

Havock tayyareleri

Londra 1 (a.a.) — Amerikada yapılan Havock tayyareleri, dün gece Fransanın şimalinde bulunan üç tayyare meydanına muvaffakiyetle taarruzlarda bulunmuşlardır. Alman tayyareleri, İngiltereye taarruz için bu meydandan kalkıyorlardı. Havock tayyareleri saatte 500 kilometrelik geniş hareket sahasına maliktir. Bu tayyareler hücum ettikleri meydanlara, aydınlatıcı bombalar atarak hedeflerini seçmiş ve muhtelif düşman tayyarelerini tahrib ettikten başka meydanlarda da hasar yapmıştır.

Hava harbinin kurbanlarının miktarı

Londra 1 (a.a.) — Sıhhiye Nazırı Brown, bugün yaptığı beyanatta, düşman hava bombardımanları neticesinde 1941 martı sonuna kadar bütün İngilterede 29 bin kişinin öldüğünü ve 40 bin kişinin yaralandığını bildirmiştir.

Rumanyada petrol nakliyatına zam

Bükreş 1 (a.a.) — Münakalât Nezareti, 1 hazirandan itibaren demiryolları üzerinde yapılacak petrol vesair mal nakliyatı için tarifeye yüzde 20 zammedileceğini tebliğ etmektedir.

Rumanyada otomobil lâstikleri musadere edilecek

Bükreş 1 (a.a.) — Bugün neşredilen bir emirname ile Rumen ordusunun ihtiyaclarını karşılamak maksadile ticaret evlerinde şirket ve hatta hususî eşhas nezdinde mevcud otomobil lâstiklerinin musaderesi için İktısad Nezaretine mezuniyet verilmiştir.

Adana orman idaresinde tayin ve nakiller

Adana (Hususî) — 25 lira maaşlı Maraş 4 üncü sınıf orman mühendis muavini Fazlı Kazancı, ayni maaş ve kadro ile Saimbeyli 4 üncü sınıf orman mühendis muavinliğine; 40 lira maaşlı Saimbeyli birinci sınıf orman mühendisi Kadri Ölçer, ayni kadro ve maaşla Seyhan orman mühendisliğine naklen tayin edilmişlerdir.

Kayseri mıntakasına naklen tayin edilen vilâyetimiz mıntaka iktısad müdürlüğü baş memuru Cenab Muhiddin Kozanoğlunun yerine, Edirne mıntakasından Celâleddin Çetinerin naklen tayini tensib edilmiştir.

20 lira maaşlı Sıvas 5 inci sınıf orman mühendis muavinliğinde namzed olarak müstahdem Münib Topay, ayni maaşla Karaisalı 5 inci sınıf orman mühendis muavinliğine naklolunmuştur.

Avrupa iktısad sahası

Almanyanın neler yapacağı izah ediliyor

Berlin 1 (a.a.) — Stefani ajansından: Müsteşar Neumann, dört senelik plânın sulh zamanında bile Alman ekonomisinin esasını teşkil edeceğini beyan etmiş ve garbî ve merkezî Avrupanın 19 uncu asırda fevkalâde sınaileştirildiğini ve bu yüzden denizaşırı ziraî mahsullerle iptidaî maddelere muhtac bulunulduğunu kaydettikten sonra şunları söylemiştir:

«— Ekonomik meseleleri hal için iki şekil vardır:

Memleketin ekonomik nüfuzunu millî topraklara inhisar ettirmek veyahud siyasî hal şeklini tercih ederek bu ekonomik nüfuzu millî topraklar hiricindeki piyasalardan mal mubayaası suretile genişletmek. Almanya, bir Avrupa ekonomik sahası tesisi suretile bu ikinci hal şeklini tercih etmiştir.»

Karsta bağcılara ucuz göztaşı veriliyor

Kars (Hususî) — Ziraat Bankası bütün bağ ve bahçe sahiblerini son derecede memnun edecek yeni bir teşebbüste bulunmuştur.

Göztaşının, bahusus bu sene pek pahalıya elde edilebildiğini nazarı itibara alan banka, bağ ve bahçe sahalarında göztaşı bulundurmağa ve bunu ihtiyacı olanlara maliyet fiatına satmağa karar vermiştir.

Halen göztaşının kilosu serbest piyasada 120 - 150 kuruştur. Bağlar için çok kıymettar olan bu ilâcın mıntakamızda 25 - 30 kuruşa mal edileceği tahmin olunmaktadır.

Adana belediye bütçesi

Adana (Hususî) — Belediye meclisi bütçenin masraf kısmını müzakere ve 559,845 lira olarak ittifakla kabul etmiştir. Bu yıl temizlik işlerine, yol inşa ve tamirine, kanalizasyona, pasif korunmıya fazla tahsisat verilmiştir.

Temizlik işlerine geçen seneden 10,250, yol inşasına 15,500, pasif korunmıya da 12,500 lira fazla tafrik edilmiş bulunmaktadır. Buna mukabil bütçe itfasına 12,100 lira daha az konulmuştur. Bunun sebebi, belediye borclarından mühim bir kısmının verilmiş olmasıdır.

Fukara ve acezeye yardım, imar yerlerini tanzim için ayrılan parada da mühim bir fazlalık göze çarpmaktadır.

Hitlerin muavini İspanyol heyet reisini kabul etti

Münih 1 (a.a.) — Hitler'in muavini Rudolf Hess doktor Ley de hazır olduğu halde İspanyol Falanj sendikaları reisi Salvador Merino'yu kabul etmiştir.

Manisada Yardımsevenler cemiyeti

Manisa 1 (a.a.) — Manisa kadınları dün Halkevinde yaptıkları bir toplantıda Yardımsevenler Cemiyetini teşkil etmişlerdir.

Lubliana'da neşredilen emirname

Lubliana 1 (a.a.) — Sivil komiser, neşrettiği bir emirname ile yabancı kambiyo ve esham mevcudile ecnebi memleketlerdeki matlûbatın ve ecnebilere karşı mevcud borçların ve işgal altında bulunmıyan Yugoslav topraklarındaki borçların da bir beyanname ile ihbarı için evvelce ilân edilmiş olan mühletin 3 mayısa kadar uzatıldığını bildirmektedir.

Trbovelje madenleri nezaret altına alınmıştır.

Umuma mahsus ilân ve levhalar Sloven ve İtalyan lisanlarile yazılacaktır.

Tetkik ve tenkid

İki nesil farkı

Yazan : **Celâleddin Ezine**

Edebiyatımızda eski nesil, yeni nesil davası tazeliğini kaybetti. Buna rağmen genc fıkra muharriri Şevket Rado - nun gazetesine istinsah ettiği bir şiirin bende bıraktığı garib ve nahoş tesir dolayısile bu mevzua avdet ediyorum. Evvelâ şunu da tespit etmek lâzım; hakikaten bu karalama ve kolay yazılmış satırlara şiir unvanı verilebilinir mi? Aşağıya kopya ettiğim bu satırlar edebî nevilerin hiçbirine ithal edilemez. Ne, ahenk, kafiye ve veznin kül'ünü teşkil eden «manzume» dediğimiz neviden, ne de büyük ve etraflı manayı istihdaf eden tracedia mısralarından örnek almıştır. İşte mübdiin unvanına lâyık gördüğü satırlar; siz de okuyup hükmünüzü veriniz:

Hem tesbih satarım
Hem kâğıd oynarım
Hem de zurna dinlerim
Çalan olursa.
Sıkıntıya gelemem
Avâreyim, avâre!

Mücerred şiirden ziyade avam şarkılarını yahud keten helvacı güftelerini andıran bu edebiyat mahsulünün Oktay Rifat isminde genc bir şairimizin kaleminden çıktığını gene müstensihin yazısından anlıyoruz. Ayni zamanda bu mısraların daha neşredilmediğini, fakat genc şairler arasında kulaktan kulağa fısıldandığını da Şevket Rado naklediyor. Bu hâdise bana Yahya Kemalin, daha şiirleri «Yeni Mecmua» da intişar etmeden, kulaktan kulağa inşad edildiği devreyi hatırlattı. Fakat ne tezad! Yahya Kemalin Türk neoklasisizmasını müjdeleyen tam ölçülü, tunc mısralarının yanında, tespih satan ve kumar oynayan helvacı türküsü! Yirmi beş sene ara ile Türk edebiyatının istihalesini ve zevki selimini tebarüz ettiren bu iki misal, bizi eski neslin lehine hüküm vermeğe sevkediyor ve çeyrek asır zarfında sanat zevkimizin bu derece tedennisine hayrette kalıyoruz.

Bu gibi «zurna dinleyen âvare» satırlara, son zamanlarda intişar eden bir çok mecmualarda sık sık raslanır. Ben de bu satırları okuduğum zaman ,omuz silkip, gülümsemekle iktifa edecektim. Fakat tesadüfen bir dosttan mübdiin, şahsına ve nazmına derin ve büyük saygı duyduğum Samih Rifatın oğlu olduğunu öğrendiğim zaman donakaldım; omuz silkemedim, gülümsiyemedim. Baba oğlun canlandırdıkları iki nesil arasındaki büyük fark gözümün önünde belirdi. Samih Rifatın ahenk, vezin ve kafiye bakımlarından şiirimize örnek addedebileceğimiz nefesinden şu mısraları mırıldandım:

İlâhî meşrebim, vahdetperestim
Şarab-ı cilve-i hayretle mestim
O sagardır ki zinetsâz-ı destim
Dolar humhane-i Âli abâdan

Uzaktan yalvarıp ebr-i bahara
Derim: Gel şöyle meylet bir kenara
Hüseyninden haber ver kalb-i zâra
Eğer içtinse deşt-i Kerbelâdan.

Yahya Kemal gibi biz de nazmın zevkini tadan ve anlatan bir üstad bile Samih Rifatın bu usta nefesine şu methiye kıt'asını yazmaktan kendini alamamıştı:

Bu manzumenle ey üstad-ı hoşkâr
Aliden doldurup iksir-i ilham,
Leb-i uşşaka sundun öyle bir câm
Ki, yoğrulmuş türab-ı Kerbelâdan!

Oğlun altı satırile babanın sekiz mısraı kıyas edilecek olursa, yukarıdaki iddiamın ,yani şiirimizin tekâmül yerine tedenni yolunda olduğu kanaatinin doğruluğu inkâr edilebilinir mi? Fransa gibi memleketler vardır ki, doğum nedretinden müteessirdir. Birleşik devletler gibi memleketler vardır ki, müttehid millet umdesine ulaşamadığı için müteellimdir. Türk edebiyatının da hâlâ muayyen ve kat'î şeklini bulamadığı bertaraf, otuz sene evvelini arattırdığı için, vaziyeti içler acısıdır. Genc neslin verimsizliği, daha doğrusu baştan savma ve kolay verimi nedendir? Neden edebiyatın zorlu olan nevilerinde; piyes, roman ve hakikî şiir gibi sahalarda ciddî tenkide lâyık eser yaratamadı? Bu verim kısırlığının sebebi, istidad noksanlığı, cehalet tereddisi midir? Şu birkaç sene zarfında neşrolunan eserler meyanında genc isimlere niçin raslamıyoruz? Dikkat ediniz, hakikî ve büyük randıman hâlâ eskilerdedir. Bir İsmail Habib, bir Mithat Cemal, bir Orhan Şeyfi, bir Yusuf Ziya, bir Halid Fahri ve ilâh... mütemadiyen onlar yazıyor, onlar çalışıyor ,onların verdikleri semereye şahidiz. Genc nesil nerededir? Nerede yazıyor? Hangi kitabları neşrediyor? Şayed iddiası yukarıdaki altı satır ise, bu altı satır bir memleketin edebiyat tarihinde değil, mizah mecmualarında bile yer edinemez. Skolastik bir ideolocia zehabını vermekten korkarım. Bize bugün garib gelebilecek yeniliklerin yarının klâsik parçalarını teşkil edebileceklerine inananlardanım. Çünkü fikir ve san'atta hakikî ve büyük varlık yalnız kudret ve kıymettedir. Mütefekkir ,edib ve şairin vasatı, fenası yoktur; ancak mükemmeli vardır. Şeklinde klâsik usulün ifadesi görülmiyen bir manzume eğer cevherinden mülhem ve varlığına müstenid ise tam ölçülü fakat kıymetsiz mısralara tercih edilmekte bir an tereddüd edilemez. Fakat hakikî yenilik fütürist yahud dadaist satırların loş iphamında da değildir. Yenilik; ölçüsünü klasizmadan alan; bir Fuzulînin, bir Şeyh Galibin, bir Fikretin temelinden şiirimize bugünkü çeşnisini verebilen, eskilerin muhayyile, imaj ve vüs'atine zamanımızın istihalesini perçinliyebilen «taze» liktedir. Eskilik, yenilik ne fikirde, ne görüşte, ne de şekildedir. Ferd, cemiyet ve kâinat müsellesini benliğinde yuğurabilmiş ve orijinal eseri verebilen insan, güzel eseri yaratmış demektir. Fakat «güzel eser» başlıbaşına bir mana ifade etmez. Ancak cemiyetin süzgeçinden süzülüp, tenkidin önünde eskimediği gün eser güzeldir, eser yenidir. Onun için Samih Rifatın mısraları nekadar yeni ise, Bay Oktay Rifatın satırları bize o kadar eski geliyor. Neden? Çünkü Samih Rifat mazbut lisanın ve tam ahengin şair için birinci derecede malzeme olduğunu biliyordu. Çünkü şiirde «şekil» ve «ses» in manalarını evvelâ mazbut lisan ve ahenk ifade eder. Fikir, felsefe, ahlâk, içtimaî meselelerin tahlili tracedia'nın mısralarında nekadar ehemmiyetli ise; «manzume» yalnız ritma ve kadensanın mütemmimidir. Kozmos varlığı şair için bir şekil snobizması halinde tecelli ettiği içindir ki, başlıca ihtiyacı mütekemmil ve bir zümreye mahsus lisandır.

Roman, hikâye, piyes ve makale muharririne göre; telkin, ifade, refleks ve hareket olan dil; şairin indinde yalnız bir yaratmadır. Birincisi için içtimaî hayat fenomeni, ikincisi için tabiat fenomenidir. Lisanı ve usulü yenileştirme ruhtaki inkılâbla elele gider. Onun için bütün din inkılâbcıları, ayni zamanda dil inkılâbcıları olmuşlardır: Hazreti İsa, Konfucius ve Luther gibi... Şair de bir nevi ruh inkılâbcısı değil midir? Fakat şairin inkılâbı ferdin duygusundadır; camianın hareketinde değil. Çünkü şiir bir fikrin temsilî olmadan evvel hissin teksifidir. Resimde gözlere müessir olan fonksiyonlar; çizgi, renk ve bölüm ise, şiirde de vezin, kafiye ve ahenktir. Aksi takdirde «şiir» diyc bir edebî nev'in mevcudiyetindeki mana ne olabilir?

İşte Ahmed Haşim ve Yahya Kemal bu hakikati anlayabildikleri için nazmı bir formalizma kemiyeti olmaktan kurtarıp yaşatabildiler. Mısralarda suluboya tabloyu değil, fakat eski Yunan plastiğinin yazıdaki bugünkü realitesini yaratabilmek lâzım. Şiir hakkâk işi olmak devrini çoktan geçti. Onda relief kakmasını aramalıyız. Ancak bir Fuzuliyi bugünün hendesesine sokabilmekle şiirimizin esasını bulabiliriz. Bu zorlu ve güç bir iştir. Yoksa Türk nazmının rönesansını bir takım garabetler ve paradokslarda aramak harcıâlem iştir. Avrupada dadaist ve fütürist'lerin kambur ve topal mısraları hakikî ve ölmez yeniliğin ifadesi olamadılar. Marazî yaratılışlı insanlar gibi, zevk de garabet kalıplarına dökülemez. Klâsiğe dönmeli ve onunla bugünün orijinal ve yeni eserini verebilmeliyiz; yoksa böyle altı satırlık keten helvacı güftelerile Türk şiirinin tekrar doğumu daha altmış sene geriye atılmış demektir.

Celâleddin EZİNE

Tobruk

(Başmakaleden devam)

mütearrız Mihver orduları için bir kâbustur.

Doğrusu istenilirse mademki bir tarafı denize ve deniz hakimiyetine malik donanmaya dayanması hasebile tamamen muhasara edilmesi kabil değildir, Tobruk meselesini halletmeden Mısıra doğru ilerilemeğe çalışmak Mihver için çok tehlikeli bir oyundur. Nazarî olarak bu kat'î surette böyledir. Amelî olarak gerideki Tobruğun büyük bir meydan muharebesinde oynayabileceği rol hakkında kat'î bir emniyet sahibi olmağa imkân yoktur. Şu hale göre taarruzu Mısıra doğru ileriletmeğe geçmeden Tobruk kale-limanını ıskata çalışmak lâzımdır. Arkası denize dayanan bu mevkii ıskat etmek kolay değil mi? Öyle ise Mısıra doğru tekrarlanan ikinci taarruzda Tobruk şimdiden mühim bir rol oynamaktadır demek olur.

Müdafaa için asıl ideal iş Tobruğu kat'î meydan muharebesi zamanında düşmanın gerilerini tehdid edecek ve onu arkadan vuracak kadar kuvvetli tutmaktan ve tam sırasında bu kalelimana bu vazifeyi gördürmekten ibarettir. Bu takdirde müdafaa ordusu Mersa Matruhta düşmanı karşılarken Tobruk onu arkadan vuracaktır. Bu vuruş o kadar kuvvetli olabilir ki Mısıra doğru ikinci Mihver seferi Tobrukla Mersa Matruh arasında çok dehşetli bir hezimet neticesinde karar kılabilir. General Wavell vaziyetten bu şekilde istifade etmek istemiyecek midir? Mihver kuvvetleri bu vaziyetin vahametini bile bile ileri atılacaklar mıdır? Bunu bize pek yakın bir zaman gösterecektir. Herhalde Tobruk şimdiki şimalî Afrika muharebelerinin en alâka uyandırıcı bir noktasını teşkil etmektedir. Müdafaanın bu kale - limanı elinde tutması büyük bir muvaffakiyet ve kuvvetli bir tedbirdir. Eğer Tobruk sonuna kadar muhafaza olunarak ona kat'î muharebe zamanında düşmanın gerilerine düşen faal rolü oynatılabilirse bu mevki son muharebelerin stratejisinde bir dâhilik noktası olarak yükselecek ve tarihe de öyle geçecektir.

Wavell bu harbde işinin ehli büyük bir kumandan olarak temayüz etti. Biz Tobruğu onun hesablarında yukarıki vazifeleri görmeğe memur edilmiş bir mevki diye almağa daha ziyade mütemayil bulunuyoruz. Bu takdirde düşmana göre Tobruğu almadan ilerilemek tehlikelidir. Düşman bu hakikati takdirde karar kılarsa Mersa Matruha çarpmağa gitmekten vazgeçerek evvelâ Tobruğu ıskat ve işgale çalışacaktır.

Alman dinamizmi Tobruğu almanın müşkülâtını ve oradaki kuvvetlerin oynayacağı rolleri hesaba katarak ileri atılmağa karar verirse büyük rizikoyu ve icabında onun neticelerine katlanmağı göze almış olacaktır. Bu netice ise büyük bir inhizam ve perişanlık olabilecek kadar vahametlidir.

Tobruk, dediğimiz müessir rolü oynamak için sırası geldiğinde düşman gerilerini hakikaten tehdid ve teşviş edecek kadar kuvvetli olmalıdır. Bu General Wavell'in emrine verilmiş olabilecek her türlü kuvvetlerin aded ve miktarına bağlıdır. Mısıra ikinci taarruz başlayalı hayli zaman oldu. İmparatorluk kuvvetlerinin burada kâfi miktarda toplanmış olacakları farzolunabilir.

Bu kuvvetleri kullanacak adamın kifayet ve mahareti de hesaba katılmalıdır. Biz General Wavell'in bu işte kifayet ve mahareti haiz adam olduğunu sanıyoruz ve son şimalî Afrika mücadelesinde bilhassa Tobruğun oynayacağı rolü büyük merak ve alâka ile bekliyoruz.

YUNUS NADİ

Osmaniyede güzel bir dağ yolu yapıldı

Osmaniye (Hususî) — Kaypak nahiye müdürü Hasanın ciddi çalışmaları ile Osmaniyeden Kaypak nahiyesine otomobille gidip gelinecek şekilde 22 kilometrelik güzel bir dağ yolu yapılmıştır.

Adana Halkevinde diploma tevzii merasimi

Adana (Hususî) — Halkevimizin açtığı okuma yazma kursunu bitiren ve imtihanlarda muvaffak olan 127 talebeye törenle diplomaları tevzi edilmiştir.

Törene Halkevi bandosunun çaldığı istiklâl marşile başlanmış, müteakiben Halkevi reisine vekâleten C. H. P. Seyhan vilâyet idare heyeti reisi Bay Mustafa Rifat Gülek tarafından güzel bir hitabede bulunularak diplomaları tevzi edilmiş, fotograflar alınmıştır.

Bu törende yüzlerce partili ve Halkevli vatandaş hazır bulunmuştur.

Hadiseler Arasında — FELEK

Sivrisinek

«Anlayana sivrisinek saz, anlamıyana davul zurna az gelir.» derler. Eğer sivrisineği anlamak için sazende olmak lâzımsa olmaz olsun böyle saz.

Yaz mevsimine girerken, haşarattan bahsetmemek ve bunların başında şu sivrisinek denilen uçar mendeburu zikretmemek kabil midir?

Gazetelere nazaran Amerika, İngiltereye yardım için bir çok «sivrisinek» verecekmiş. Gülmeyiniz! Vallahi gazetelerde okudum. Adına «sivrisinek» dedikleri ve bir nevi deniz haşeresi gibi zararlı ufak tekneler veriyormuş.

Doğrusu güzel isim. Sivrisinek nasıl bizi iz'ac ediyor, sırasına göre hastalandırıyorsa bunlar da ayni vazifeyi Okyanus üzerinde yapacaklar demek!

İnsanlar neler icad ediyor yahu!

Güzel güzel uykusunu uyumak için sivrisineği imha edecek bir vasıta arayacağına, sivrisineğin iz'acatını daha keskin bir şekilde denizde de yapacak vapurlar yapıyor. Her tecavüz aleti, bir müdafaa vasıtasının icadına sebeb olur. Kaidesi mucibince bu deniz sivrisineklerine karşı bir nevi cibinlik icadını beklemeliyiz.

Sivrisineğin kötü tarafı bizi sokması değil, bir de seslenmesidir. Diğer haşaratta olmıyan bu ahenk de ayrıca bizi rahatsız edecek bir vesile teşkil eder.

Ehlî haşarat arasında en cana yakın, en çelebisi piredir. Ne sivrisinek gibi sesi, ne tahtakurusu gibi kokusu, ne de kehle gibi pisliği, hastalık bulaştırıcılığı vardır; atlet bir hayvancıktır. Yüksek ve uzun atlamada mahirdir. Tutulması güç, ele avuca sığmaz bir haşere ve bir haşarıdır. Lâkin sempatik şeydir. Koyu mavun renginde, cilâlı, çevik bir zattır.

Fena tarafı, insanın el yetişmiyen yerlerini, münasebetsiz zamanda ısırır. Isırmasa da sinirli bir mahlûk olduğu için kıvır kıvır oynar ve adamı gıcıklar.

Tahtakurusunun iğrenc kokusuna mukabil olan çelimsizliği, sivrisineğin uçarılığına mukabil narinliği yanında pire sağlam ve mukavimdir. Ufaktefek darbelere, sıkıştırmalara aldırış etmez. Onun için yakalayanlar evvelen iki parmak arasında uğuşturduktan ve bu suretle uyuşturduktan sonra iki tırnak arasında ezerler.

Bu hareketten pireler pek mustarib ve müştekidirler. Hatta cemiyeti akvama müracaat ettiklerine dair de bir rivayet vardır! Bilmem yalan, bilmem gerçek. Ama vaktile pirelerin gene bu muameleden dolayı Hazreti Süleymana müracaat ettikleri muhakkaktır!

Kütübde yeri vardır, derler. Fakir görmedim. Kulaktan işittim. Size de nakledeyim:

Zamanı kadimde pireler bir miting yapıp insanoğlunun kendilerine vaki zulümlerinden şekvacı olmuşlar. «Bizi yakaladıkları zaman ya uğuştursunlar, ya kırsınlar. İki eziyete ne mahal var. Hemen varıp Süleyman Peygambere şikâyet edelim.» diyerek harekete geçmiş ve içlerinden iki âkil pire seçmişler. Pire murahhasları huzuru Süleymana girerken içeride bir köse adam oturduğunu görünce birisi ötekine:

— İçerideki köse çıksın da öyle girelim. Ben köselerden korkarım! demiş.

Öteki cesaret vermiş:

— Ne münasebet? Bizim hakkımız aşikâr. Köse ne yapabilir ki... Ve o hızla içeri girip:

— Efendim! Âdemoğlunun elinden davacıyız. Bizi yakaladıkları zaman hem uğuşturuyor, hem de iki tırnak arasında eziyor. Bu reva mıdır? Eğer suçumuz varsa bir suça bir ceza yetmez mi? Ya onu yapsınlar, ya ötekini. İki eziyete ne hakları var? diye davalarını arzetmişler. Süleymanı Nebi:

— Haa! Yanlış iddia değil. Hele şunu bir tetkik edelim, diyince, köse lâfa karışmış:

— Devletlim! Müsaade ederseniz kulunuzun bir arzım var.

— Buyurun!

— Efendimiz! Pire kullarımızın iddiaları zahiren haklı gibi görünüyor ama hakikatte kendilerine tatbik ettiğimiz bu iki cezanın sebebi onların da iki cürümleri olmasıdır. Bunlar bir kere insanın en hassas yerini gelip ısırdıktan ve kanını emdikten sonra, çıkıp giderken de yakasına terslerler. İşte bu iki cürmün cezası olarak da bu şikâyet ettikleri muameleye maruz kalırlar. Bu tamamile becadır, demiş. Hazreti Süleyman da kösenin bu mütaleasını yerinde bulduğu için pirelerin davasını reddetmiş. Dışarı çıktıkları zaman köseden şüphelenmiş olan pire arkadaşına:

— Ben sana bu köse bir haltedcr dememiş miydim? İşte işimizi berbad etti, diye haklı olarak çıkışmış.

İmdi ey pireler köselerden sakınınız! Lâkin nerede o eski köseler?!.. Ve nerede o eski pireler.

B. FELEK

Bir AŞK UÇURUMU

Edebî roman — 32 — Mahmud Yesari

— Gene mi? Daha çıkmadı mı?

Bu «nükte» barbanın pek hoşuna gitmiş, göbeğini hoplata hoplata gülüyordu:

— Çok güzel konuşuyorsun, Bay Fikri.

Fikri, varillerin, duvara istif edilmiş yerli fıçıların durduğu yere doğru yürüdü. Orayı, tavanda yüksekten asılı lâmbanın zayıf ışığını boğan, bir duman kaplamıştı.

Eğer, Şakir, ayağa kalkıp çağırmasa, şaşıracak, masalar arasında arayacaktı. Şakir, masanın kenarından geçerek ona yaklaştı; kucaklaştılar.

— Gel, şöyle, yanıma otur.

Fikrinin, sırtına vurdu, masadakilere tanıttı:

— Benim, en can arkadaşımdır. Bazı tabiatlerimiz benzemez ama, ne yapalım? Fikri Can, sigara, rakı içmez. Kuzu gibi insandır.

Gülümsiyerek Fikriye sordu:

— Bir bardak biramı da içmiyecek misin?

Elinde meze tabaklarile, masaya yaklaşan barba, kaşlarını çatarak bağırdı:

— Sakir Efendi kardasim; sen, o kadar fazla karısma. Simdi o, dısarıdan geldi. Ben, ona, böbrek ile beraber bir bardak da sarap getireceğim.

Fikri, daracık yere, üstüste sıkışmış oturan, bağıra bağıra konuşan, kaba perdeden gülen sarhoşların gürültüsünden sağırlaşmıştı.

Şakir, hem onunla, hem arkadaşlarile konuşuyordu. Bir ara, Fikrinin kulağına iğildi:

— Benim, bunlarla konuştuğuma bakma. Burada çok duracak değilim. Sen, karnını doyurmağa bak. Benim odaya gidince, aç kalırsın.

Barbaya, ciğer tavası, taze balık söyledi. Arada bir rakısını içmeği de unutmıyarak kadehinden bir yudum alıyor, su içiyor; meze yiyor, masadakilerle konuşuyordu. Fikrinin karnı açtı, öğleyin aşçıda yediği sulu, sinirli, kemikli tas kebabı ile doymamıştı. Bir kab yemek daha yiyemezdi. Barbanın getirdiği sıcak böbrekten sonra, açıldı, paltosunu çıkardı.

Şakir, onu, gözden kaçırmıyordu, gene kulağına fısıldadı:

— Fazla yerleşme, gideceğiz.

— Dışarı çıkınca üşümiyeyim, diye çıkardım.

— İyi, iyi. Sen, karnını doyurmağa bak.

Fikri, gelen ciğer tavasını, taze balığı da yemişti. Bir su istiyecekti; masadaki bardakların hepsi kirliydi. O sırada, Barba, elinde bir bardak siyah şarabla geldi:

— Balığın üstüne sarab içilir. Berbad hava.

Fikri, tereddüd ediyor gibiydi; Nikoli, bardağı masanın üzerine koydu:

— Bu gece dona çekecek. Ayaz fena... Adamın ciğerleri...

Daha söyliyecekti. Köşeden bir evvelki masada, sesler yükselmiş, bardaklar, kadehler yere düşüp kırılmıştı. Barba, kulakları dikmişti. Fikri, Şakirin de, ağır ağır doğrulduğunu gördü. Barba ile Şakir, bir an bakıştılar. Nikoli, göz kırptı; bardaklar, kadehler kırılan masaya gitti, gayet tatlı konuşuyordu:

— Ne oldu, baylar? Rakınız mı kalmadı? Meze mi istiyorsunuz? Söyleyin canım, burası sizin. Gürültüye değmez.

Masada oturanlardan kısa boylu, tıknaz; pıhtı, kırmızı yüzlü sarhoş, alt dudağından salyalar akarak bağırdı:

— Çekil ulan, moruk. İki kadeh kırıldı, diye mi kafa tutmağa geldin?

Barba, hep, aşağıdan alıyordu:

— Yok bayım, siz sağ olun. Bardak, kadeh için bir sey söylemedim.

O, dinlemiyordu. Morarmış, yumuk, çatlak elini pantalonunun cebine soktu, bir avuc para çıkardı, yere attı:

— Parana geçer hükmün, be! Al. Biz, paramızı rezil ederiz, kendimizi rezil etmeyiz.

Şakir, yumruklarını dizlerine dayamıştı; pıhtı, kırmızı yüzlü sarhoşa, bağırır gibi seslendi:

— Ne o, Halil usta, görüyorum, para yiyorsun?

Halil usta kısık boynunu güçlükle çevirdi, sesin geldiği tarafa, kan bürümüş gözlerile bulanık bulanık baktı; sesten tanımış olacaktı, sol elini, aşağı yukarı, selâm verir gibi oynattı:

— Eyvallah Şakir ağabeyciğim. Sayende... Biz, bu parayı, yemek için kazanıyoruz, değil mi ya?

Şakir, onun suyuna gidiyordu:

— Elbette, Halilciğim, elbette... Kızacak ne var? Barba, sana, fena bir şey söylemedi ki... Ye iç, keyfine bak.

Nikoliye, sahte bir hiddetle bağırdı:

— Bir kazadır olmuş. Uzatma. Garsona süpürtürsün. Zaten onların rakıları da bitmiş. Şimdi kalkıp gidecekler.

Halil usta, oturduğu yerde, sol elini; reddederim, kabul etmem! der gibi sağa sola sallıyordu:

— Daha rakımız var, Şakir ağabeyciğim. Kepenkler inene kadar da oturacağız. Keyif bizim, para bizim.

Şakir dirseklerini masaya, çenesini de yumruklarına dayamıştı; yay gibi duruyordu. Dik dik baktı:

— Keyif sizin, para sizin ama, kafa da bizim.

Halil usta, masaya tutunarak kalkmak istedi:

— Sanki ne demek istiyorsun? Kalkıp gidelim mi?

Şakir tehdid eden bir gülüşle:

— Hani, hiç de fena olmaz! dedi.

Halil usta, sallanarak doğruldu, bir adım attı, sendeledi, yandaki masaya tutundu; dili dolaşarak homurdandı:

— Yani... Senin... Emrinle mi?..

Şakir, onun kalktığı masada oturan uzun boylu, zayıf, sarışın adama işaret etti:

— Hayri, biraz gelsene...

Hayri, hemen yerinden fırlamıştı:

— Geleyim ağabey.

Masaya yaklaşınca Şakire eğildi:

— Emret ağabey.

Şakir, hiç tavrını bozmamış, kaşlarını çatmış, ağır, emreden bir sesle söylüyordu:

— Gene çirkef... Neye bu kadar içirdiniz?

Hayri, eksikli, özür diliyordu:

— Dinlemiyor, ağabey.

— Siz de, peşinize takıp getirmeyin. Bir şişe ikram edecek, diye, rezalete katlanır, çanta gibi, yanınızda taşırsınız.

Şakir, Hayri ile konuşurken arka tarafta, şangırtılar olmuştu. Şakir, birden kalktı:

— Artık fazla geldi.

Hayri, onun omzundan tuttu, yalvardı:

— Sen otur, ağabeyciğim. Ben, onu, çıkarırım.

Şakir, ağır ağır yerine oturmuştu:

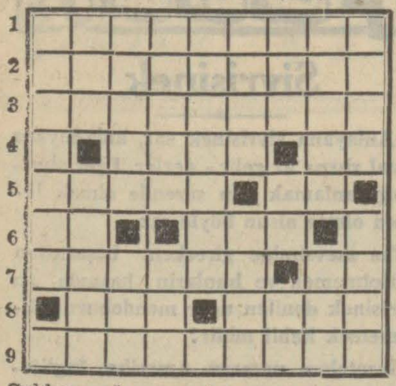
— Ne yapacaksan yap; teres, ağzımızın tadını kaçırmasın.

Hayri, onun omzunu okşadı:

— Sen merak etme, ağabey, dedi. gitti

(Arkası var)

BULMACA

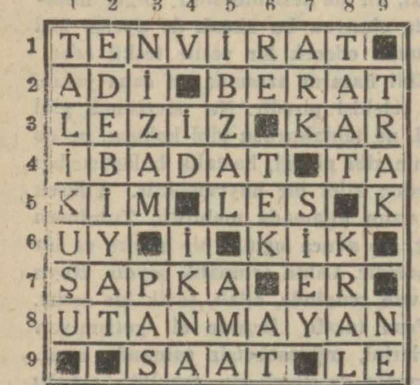
Soldan sağa:

1 — Küçük partiler halinde. 2 — Çok garib. 3 — Üzerine bir şey dökülüp kirlenme. 4 — Akılsızlardan, bir hayvan. 5 — Muntazam dizi, av vasıtalarından. 6 — Bir emir, meşhur sıra dağlardan. 7 — Bir cins köy makarnası, cüz'î miktarda. 8 — Bir sayı, idare âmirlerimizden. 9 — İtikad etmiyen.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Akdeniz nebatlarından. 2 — Bir emir, hafifçe soğuk. 3 — Namazın kısımlarından, icra. 4 — Şiî, manevî leke. 5 — Gemilere çekidüzen verilme yeri. 6 — Ölüm vakti, bir devletin parası. 7 — Ekmek, ters çevirirseniz hıristiyanların dinî reislerinin yarısı olur, zamanın kısımlarından. 8 — Beyin, mükemmel. 9 — Ters çevirirseniz yükseklik ifade eder, müsaade.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	T	E	N	V	İ	R	A	T	■
2	A	D	İ	■	B	E	R	A	T
3	L	E	Z	İ	Z	■	K	A	R
4	İ	B	A	D	A	T	■	T	A
5	K	İ	M	■	L	E	S	■	K
6	U	Y	■	İ	■	K	İ	K	■
7	Ş	A	P	K	A	■	E	R	■
8	U	T	A	N	M	A	Y	A	N
9	■	■	S	A	A	T	■	L	E

İstanbul mıntakası Ömer Besime bir saat hediye etti

Dokuz aydanberi futbol hakemlerine Beyoğlu Halkevi salonunda haftada bir defa antrenman yaptıran eski atletlerimizden Ömer Besime, İstanbul mıntakası verilmek istenen tazminatı kabul etmediği için kıymetli bir saat hediye etmiştir. Bu münasebetle Halkevinde yapılan antrenmandan evvel ufak bir merasim yapılmış ve saat hakemlerin toplu oldukları bir zamanda Ömer Besime verilmiştir.

İzmirde pasif korunma komisyonunun faaliyeti

İzmir (Hususî) — Pasif korunma komisyonu sık sık Valinin riyasetinde toplanarak ihtiyac ve vaziyete göre kararlar almaktadır. Pasif korunma ekipleri, İtfaiye merkezinde ders görmekte ve tatbikat yapmaktadırlar. Yakında ekiplerin umumî yoklama ve imtihanları yapılacaktır.

Ödemiş Cezaevinde bir cinayet

İzmir (Hususî) — Ödemiş Cezaevinde katilden 19 seneye mahkûm Tevfik Uysal namında biri, henüz anlaşılamıyan bir sebebden dolayı gene katilden 15 seneye mahkûm Tireli Gökçeni çakı ile başından ve kalbinin üzerinden ağır surette yaralamıştır.

Konservatuar orkestra ve koro konseri umumî arzu üzerine tekrar ediliyor

İstanbul Konservatuarının müspet çalışmalarının tezahürüne salı akşamı Fransız tiyatrosunda Muhiddin Sadak idaresinde verilen senfonik ve koral konserde memnuniyetle şahid olduk.

Büyük rağbet ve alâka gören konser, dinleyicilerde takdir ve heyecan uyandırdı.

Gösterilen şiddetli arzu ve ısrarı nazarı dikkate alan Konservatuarın, 3 mayıs cumartesi akşamı saat dokuzda Taksim kazinosunda Muhiddin Sadak idaresinde ikinci bir konser vereceğini sayın halkımıza müjdeleriz.

Kongre

Karagümrük İdman yurdundan:

27/4/941 pazar günü ekseriyet temin edilmediği için kongremiz 4/5/941 pazar günü saat 10,30 da yapılacaktır. Üyenin teşrifi rica olunur.

YENİ ESERLER

Gülistan

Şarkın en büyük filozof şairlerinden Şeyh Sadii Şirazinin bu mühim eseri üstad Kilisli Rifat tarafından ve aslından tercüme edildiği gibi Profesör Ali Nihad Tarlan tarafından bir önsöz de ilâve edilerek Ahmed Halid Kitabevi tarafından neşredilmiştir. 200 sahife tutan kitaba 50 kuruş gibi az bir fiat konulmuştur. Bilhassa tavsiye ederiz.

İş

Son 27 nci sayısı çıktı

Bu isimdeki felsefe ve içtimaiyat mecmuasının son 27 nci sayısı zengin mündericatla çıkmıştır. İçindeki tetkiklerden bazıları şunlardır:

İngiliz filozoflarından More'un sistemi, içtimaî mesele ve ümanizm, on yedinci asırda İngilterede içtimaî ıslahat, harb karşısında düşünceler.. İlh..

Tevzi merkezi Üniversite Kitabevi olan (İş) mecmuasını karilerimize tavsiye ederiz.

Boğaziçinin istikbalde alacağı yeni şekil

Mütehassıs Prost'un hazırladığı imar plânında çok geniş esaslar var

Şehircilik mütehassısı Prost'un Boğaziçinin Anadolu sahilinin imar plânını hazırlıyarak şehir meclisine verdiği yazılmıştı. Mütehassısın bu imar plânını izah eden raporunda Boğazın alacağı şekil hakkında şu esaslar tespit edilmiştir:

Beykoz kazası

Resmî daireler: Bütün hükûmet daireleri bir yerde toplanmış, mahkeme teşkilâtı da nazarı dikkate alınarak hükûmet binasının arka tarafında küçük bir cezaevi yeri bırakılmıştır. Posta binası da bu camia içerisindedir. Bu suretle toplanmış olan hükûmet daireleri önünde bir de Cumhuriyet meydanının tesisi imkân dahiline girmiş olup Beykoz ve civarı halkının toplanmasını temin edecek bir vüs'attedir.

Çarşı yeri: Ticaret mıntakası ana yollar üzerindeki binaların zemin katında tesisi ciheti kabul edilmiş olduğundan ayrıca arasta şeklinde ticaret mıntakası tesis edilmemiştir.

Halkevi: Bunun için Ahmed Mithat Efendi yalısının bulunduğu mevki tayin edilmiştir.

Hastane: Gümüşsuyu bayırı üzerinde bir hastane inşası münasib görülmüştür. Yalnız bu mıntakaya mesken inşasına müsaade edilmiyecektir.

Yeşil sahalar, spor yerleri: Cami civarı ile yalı mahallesinin elyevm mezarlık olarak kullanılan sahanın bir kısmı bu işe tahsis edilmiştir. Beykoz mesire sahası aynen ipka edilmiş ve aynı zamanda burada bir kara ve bir deniz spor yeri tefrik edilmiştir.

Mekteb yerleri: Biri merkez mahallesinde diğeri Akbaba yolu üzerinde Sütlüce mahallesinde olmak üzere iki mekteb yeri ayrılmıştır.

Paşabahçe

İnkişaf sahası olarak kasabanın şark tarafı kabul edilmiştir.

Yollar: Turistik yol Üsküdar - Beykoz yoludur. Yalnız buradan Polonez köyüne fazla gidiş geliş olduğundan kasaba dahilindeki kısmı 14 ve kasaba harici de 9,50 metre olmak üzere yol tespit edilmiştir.

Kasaba idarî bir merkez olmamakla beraber lüzumu halinde kullanılmak üzere bir resmî daireler mahallesi ayrılmıştır.

Sıhhî müessese: Şel petrol müessesesinin bulunduğu yerde yapılması muvafık görülmüştür.

Spor sahası: Sultaniye çayırı bu işe münasib görülmüştür.

Yeşil saha: İskele ile cam fabrikası arası bu işe tahsis edilecektir. İkinci yeşil saha da iskele önündeki geniş yol ile cenub tarafında cami ile birlikte bir sahanın ve nihayet belediyeye aid olan ve iskelenin karşısında bulunan sahanın da buna ilâvesi muvafık görülmüştür

Çubuklu

İnkişaf sahası olarak iskelenin civarındaki yamaçlar ile köyün şark cihetinde ve mezarlık ittihaz olunan yerin üstündeki yamaçlardan ibarettir.

Yollar: Üsküdar - Beykoz yolunun güzergâhında bu kısımda pek cüz'î bir tadilât yapılmıştır. Bu da iskele ile mekteb arasındaki cami kısmını yıkarak geçirilmesinden sarfınazar edilmesidir. İkinci tadilât da Kanlıca - Çubuklu arasındaki iki evin istimlâki suretile yolun tevsiidir.

Yeşil saha: İbrahimpaşa mesiresi ihtiyaca kâfi görülmüştür.

Kanlıca

Mihriabad körfezinin cenubu şarkisinde güzel taş ocakları vardır. Buradan asfalt yol için mıcır gönderilir. Bundan dolayı Mihriabad körfezinin münasib bir mahallinde bir iskele ile bir depo inşası lâzımdır. Hacı Muhiddin yol semtinin güneş veya bahçe sıhhî vaziyeti itibarile inkişaf sahası olarak kabul edilmiş ve bugün tamamen serbest olarak daha üzerinde yeni bir yol açmak suretile inkişaf sahası temin edildiği gibi bu kasabanın teferrüatından olan Mihriabad körfezinin şark tarafının da münferid evlere tahsisi suretile bu saha biraz daha tevsi edilebilmiştir. Burada açılacak yollar 9 metredir.

İlk mekteb: Binasının şimdiki yeri fazla poyraz olduğundan başka bir yer gösterilmiştir.

Çarşı mıntakası: Üsküdar - Beykoz yolunun bugünkü şekli iskele meydanını bozmakta olması ve güzergâhının da muntazam bir şekilde yapılabilmesinin temini hasebile ahşab binalardan ibaret olan dükkânlardan bir kısmının kalkmasını intac edeceği cihetle Kanlıcanın meşhur yoğurtlarını güzelce müşterilerine arzedebilmesi için iskele karşısında küçük bir ticaret sahası ayrılmıştır Bu sahanın üzerinde de hükûmet daireleri bulunacaktır.

Anadoluhisarı

Kasaba dahilindeki yolların genişliği 8 metre olarak kabul edilmiştir. Mekteb yeri kasabadan uzak ve sıhhî bakımdan da iyi olmadığından ayrı yer tahsis edilmiştir.

Kasabanın ticaret kısmı turistik yol üzerinde ve bugün olduğu gibi meskenlerin zemin katındaki kısımlarında tesisi suretile temin edilmiştir.

Pazar yeri olarak da Göksu köprüsünün sol sahili intihab edilmiştir.

Posta binasının iskele yanında yapılması faydalı görülmüştür.

Halkevi binası: Kasabanın en mütekâsif kısmı olan eski mıntakada tesis edilmiştir.

Yeşil saha: Hisar meydanı bu işe tahsis edilmiştir. Göksu çayırının malûm olan mazisinin tamamen ihyası zamanla mümkün olabileceğinden çayır olduğu gibi ipka edilmiş, bugün çıplak bir halde bulunan Göksu deresinin iki tarafının teşçir edilmesi muvafık görülmüştür.

Anadoluhisarı eski mahallesi çok sıkışık olduğundan buradaki yolların genişletilmesi ve çocuk bahçesi tesisi münasib görülmüştür.

Plâj yerinin arka tarafına inşaata müsaade edilmiyerek plâjın geriye doğru genişletilmesi daha güzel olur.

Sanayi mahallesi: Maruf testi imalâthanelerinin ipka ve ihyası maksadile Küçüksu deresi boyunda ve kasabanın bir kenarında bir mahal tefrik edilmiştir. Diğer taraftan kalafat yeri için duyulmakta olan ihtiyacı karşılamak üzere testi imalâthanesinin yanında bir mahal ayrılması münasib görülmüştür.

Şehircilik mütehassısı Boğaziçi mıntakasında fabrika ihdas ve ihyasını kabul etmemektedir. Küçüksu deresi civarındaki halat fabrikasının münasib zamanda mahalli ahare naklini tavsiye etmektedir.

Kandilli ve Vaniköy

Kandilli inkişaf sahası olarak iskele caddesinin şimal tarafındaki yamaç ile Kız Lisesinin bulunduğu hattıbalâ ve bunun arka tarafı intihab olunmuştur.

Mütehassıs rasadhane mahallesi olarak ayrı bir plân çizecektir. Yalnız burada yaptırılacak binaların adedinin bildirilmesini istemektedir.

Yollar: Turistik yol Üsküdar- Beykoz yoludur. İkinci yol, Kandilliyi Çengelköyüne rapteden ve birinci yolu iskeleden amuden kateden yoldur. İskele caddesi yolunun 14 metre olarak kasabanın haricine kadar temdidi muvafık görülmüştür.

Çarşı mıntakası: İskele caddesi üzerinde pek mahdud bir miktarda bulunan dükkânların ipkası muvafık görülmüştür.

Mütehassıs, Kandilli Kız Lisesi binasının tevsii ihtiyacı duyulduğu zaman inkişaf sahalarına malik olduğunu ve mektebin Boğazın en mutena bir yerinde bulunduğunu kaydederek civardaki çamlık sahanın, mektebin oyun sahası dahilinde bırakılmasını ve buradaki ağacların hüsnü muhafaza edilmesini istemekte ve diğer bazı tavsiyelerde bulunmaktadır.

Kasabanın, Kız Lisesinin bulunduğu şimal kısmının yamaç yerinin yeşil bir saha hal.. konmasını tavsiye etmektedir. Plânda, iskele civarında ihtiyacı karşılıyan bir meydan tesis edildiği gibi, İskele caddesi üzerinde mevcud bir meydancık da aynen ipka edilmektedir.

Bu saha aynı zamanda haftalık pazar ihtiyacını temin edecektir.

Mütehassıs, Vaniköyde esasen inkişaf hali mevcud olmadığından bir değişiklik yapmamış; yalnız burada glikoz fabrikasının sanayi mıntakasına naklini istemiştir.

Çengelköy

Mütehassıs, bu köydeki halkın manzaradan istifade edebilmesi için sırtlarda ev inşa etmek suretile, kasabanın genişlemesine sebebiyet verdiklerini, bu kadar geniş bir sahanın imarının müşkül olacağını izah ederek kasaba hududlarının tahdidini istemektedir.

Üsküdar - Beykoz yolu burada Kuleli Askerî Lisesi önünden geçerken bu yola hususî bir profil verilmiştir.

Burada 20 metrelik sahil yolunun 14 metreye indirilmesi mecburiyeti olduğundan bu yolun Çengelköy kasabası içinden geçerken fazla kıvrıntılara müsaade etmemek için küçük bir varyant yapılmış, fakat güzergâh tamamen boş bir sahadan geçirilmiş ve kasabaya yeni bir inkişaf sahası temin edilmiştir. Bekârderesi caddesi 9,5 metre olarak tanzim edilmiş, iskân mıntakasına tahsisi lüzumlu görülmüştür. Kalantur caddesi de ehemmiyetli bir surette tanzim edilmiştir. Beylerbeyini takiben Çamlıcaya gidecek olan Havuzbaşı mevkiinden ayrılan yolun Üsküdar mıntakasına en kısa bir yol olarak raptedilmesi temin edilmiştir. Bugün Halkevinin bulunduğu yer hem Halkevi, hem spor sahası olarak intihab edilmiştir.

Çarşı mıntakası: Üsküdar - Beykoz yolunun üzerine isabet eden binaların zemin katlarının bu ihtiyaca tahsisi muvafık görülmüştür. Bugünkü ilk mekteb binasının bulunduğu yerin dispansere tahsisi ile sahilde bir ilk mekteb binası yapılması daha muvafık görülmüştür

Yeşil saha: Çınarlımesçid namı ile maruf ve Halkevi için tahsis olunan mahallin şimal tarafında bulunan mıntaka yeşil saha olarak gösterilmiştir. Havuzbaşı mevkii de burasının tarihen malûm olan hususiyeti düşünülerek yeşil saha yeri olarak gösterilmiştir.

Beylerbeyi

İnkişaf sahası olarak bilhassa Çamlıca yolu ile Çengelköy arasındaki yamaç intihab, bütün esasat ona göre tanzim edilmiştir. Sarayın bahçesinin şimal hududundan geçen Beylerbeyi - Tophaneli yolu üzerinde kısmî sahalar ilâve edildiği gibi Bürhaniye mahallesi de, iskân sahasına ayrılmıyacak olan arızalı kısmı terkedilerek sıhhî durum itibarile daha iyi olan mahallenin cenub tarafındaki yamacı kabul edilmiştir. Bu suretle Bürhaniye mahallesi İstanbulla münasebetini Kısıklı tramvayı ile temin edecektir. Bugünkü ilk mekteb binasının bulunduğu yer hükûmet dairesi için daha münasib görülmüştür.

Üsküdar - Beykoz yolu üzerinde Birinci Abdülhamid camii ile Bostanbaşı Abdullah Ağa camii arasına inhisar eden kısım çarşı mıntakası olarak ayrılmıştır.

Yollar: Esas yol olmak üzere Üsküdar - Beykoz yolu, Çamlıca yolu, Bürhaniye yolu, Tophanelioğlu yolu, Çamlıca yolundan ayrılan Çengelköyü yolu olmak üzere beşe ayrılmıştır.

Üsküdar - Beykoz yolunun Beylerbeyi sarayı hizasına isabet eden tünel Bürhaniye yolu, Tophanelioğlu yolu ve seyrüsefer ihtiyacı arttığı zaman bu tünele muvazi olmak ve aynı şeraiti ihtiva etmek üzere ikinci bir tünel daha yapılacaktır.

HALK Dili ile Havacılık

Uçuşun tarihi

Yunan esatirinden İcare'ın ilâhlığı ile kat'ileştirilmek istenen uçuş tarihini Milâddan 1500 yıl önce kanadlanarak süzülme uçuşu yapan Hanouman'ın rivayetlerile kat'ileştirirler. Hezarı fen Ahmed Efendinin Boğazı Rumeli yakasından Anadolu kıyılarına doğru geçen muvaffakiyetli süzülüşü sarayın geri düşüncesine korku vermeseydi, bu hareket de bir tarih olarak havacılık âlemine intikal ederdi.

Bu efsane ve şu rivayeti bir tarafa bıraksak dahi uçuş tarihinin çok eskilere dayandığını iddia edebiliriz. Yaradılışında az, çok kıskanclık duyguları bulunan insan oğlu etrafında gördüğü mahlûkların hareketlerini taklid etmekten hiç bir zaman geri kalmamıştır. İşte ilk kanadlı mahlûkun boşlukta durması ve bunu insan gözünün görmüş olması uçuşun ana tarihini yazar. Rivayetler ise ancak Hanouman'dan sonra dillere düşer ve 1060 yılına kadar sürüklenip gelir. Arayerde, Acem tablolarında Keykâvusun araba ile uçuş tasvirleri, Çin minyatörlerinde ise kanadlı insanlar göze çarpmıştır.

Yazılan balonlar arasında balonlarla gemilerin uçurulduğu, küreklerle yürütüldüğü okunur. Havada yelken açmanın bir uçuş projesi halinde revac bulduğu devreler de gelip geçmiştir.

On sekizinci asırda havacılık meraklıları iki muhalif partiye ayrılmışlardı. Bir kısmı havadan hafif uçuş vasıtası olan balonculuğu, diğer bir kısmı da havadan ağır alet olan tayyareciliği müdafaa ediyorlardı. On dokuzuncu asrın sonlarına kadar uzayan bu çekişme motörün meydana çıkışile tayyarecilik lehinde canlanmış ve nihayet 1903 te Wright kardeşlerin uçuşlarile dedikodular nihayete ermiştir.

Uçmak heveslileri çalışmışlar, didinmişler ve asırlar hırpalanmış, neticede bütün şeref yirminci asra ve bütün emekler Wright kardeşler namına devredilmiştir. İlk uçuşta elli dokuz saniye havada kalınmış, iki yüz altmış metre mesafe katedilmiş ve yirmi beş metre yükseğe çıkılmıştır. Bundan sonra uçuşun piri Wright'ler olmuştur.

1903 - 1914 seneleri tayyareciliğin tekâmülünü ancak spor sahasında inkişaf ettirmiş ve ufak tefek rekabetler - den ileri gidememiştir.

A. Ahıskal

Bursada tütün satışları

Bursa (Hususî) — Beş milyon kilodan çok fazla olan tütün rekoltesinin satışları hararetle devam etmektedir. Halen Bursa emanet ambarlarında 700 bin kilo tütün mevcuddur. Taşra mahsulü olarak da 750 bin kilo tütün bulunmaktadır. İki hafta içinde elde bulunan bütün tütünler satılmış olacaktır.

Harb Akademisi Satınalma Komisyonundan:

Aşağıda cinsi yazılı makinenin sökülmesi ve ambalâjlanması pazarlıkla 3 mayıs 941 cumartesi günü saat on birde Yıldızda Akademi Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. Şartname ve makineler hergün Akademide görülebilir. Taliblerin münakasadan evvel Beşiktaş Malmüdürlüğüne yatıracakları 60 lirlık muvakkat teminat makbuzlarile birlikte mezkûr gün ve saatte Komisyonumuza müracaatleri.

Lito Marinoni ve keski makinesi. (3370)

BEYNELMİLEL PORTRELER

Prens Konoye

Japonya Başvekili

Japonyanın siyasetini elinde tutan Prens Konoye, şeceresi bakımından, İmparatorla müşterek bir efsaneye sahibdir ve Japonyada, ilâhî bir aileden dünyaya gelmekle iftihar eden, İmparatordan sonra, yegâne adam odur. Efsane şu:

Bundan iki bin altı yüz sene evvel, ilk İmparator ve ilâh, Japonyayı tesis etmek üzere gökten indiği zaman, Konoye'nin ilk atası da, onun muavini sıfatile birlikte gelmişti. Adı Amenokoyane idi.

İmparator, bugün hâlâ tahtı işgal eden hanedanı tesis etmiş, Amenekoyane ise memleketin idaresi başında bulunan Fujivara ailesini kurmuştu. Fujivara'lar, âlim, zeki, maharetli, siyasete akılları erer ve haris insanlar oldukları için, günün birinde, Mikadoyu, tam manasile efsaneye gömüp âmme işlerinden uzaklaştırmanın ve yerine, devlet işlerini tamamen kendi ellerine almanın yolunu buldular.

İşte, Konoye ailesi, bu Fujivaraların bellibaşlı bir şubesi ve Mikado'dan sonra, Japonyanın en büyük ailesidir ve Prens Konoye, efsane bertaraf, biyoloji kanunlarına göre de Mikado ile ayni kandandır.

***

Konoye, 1891 de dünyaya geldikten bir ay sonra annesini kaybetmiş, on üç sene sonra da babasız kalmıştı. 13 yaşında anasız, babasız kalan Prens, İmparatorluğun en büyük ailesinin varisi olduğu halde, debdebe ve ihtişam müptelâsı babasının borçlarını ödemek için aile yadigârı, pahada ağır eşyayı satmak ve hayata, fakir olarak girmek mecburiyetinde kaldı. 1914 te Tokyo üniversitesine girdiği zaman, Avrupayı sarsmağa hazırlanan Büyük Harbin ilk homurtuları etrafta akisler yapıyordu.

Konoye, 1918 sonlarında, Japon murahhas heyetine dahil olarak Parise gittiği zaman, Hukuk ve siyasî bilgiler tahsilini bitirmiş, garb ilimlerine ve ideolojilere nüfuz etmiş, hattâ, Mark'tan ve Tolstoy'dan aldığı ilhamlarla, yeni bir içtimaî nizam davası güden bir eser yazmış bulunuyordu. Paristen avdetinden sonra, âyan meclisinde kendisine resen intikal eden mevkii aldı. Sainojinin yetiştirmesi olduğu için, sükûtun kıymetini biliyor, az konuşuyor, çok dinliyor, kafasının içini dolduran fikirleri meydana vurmuyordu. Nadiren söylediği sözler, daima doğru idi.

Kalabalık huzurunda söz söylemiyen bu genc hakimle, hususî surette istişare etmek, yavaş yavaş âdet hükmüne girdi. Önce, siyaset adamlarının, maliyecilerin, diplomatların ziyaretgâhı olan mütevazı evine, gitgide askerler de gelmeğe başladılar. Prens Konoye 33 yaşına geldiği zaman, muhiti, kendisini başvekâlet mevkiinde görmek arzusunu izhar ediyordu. 42 yaşında âyan reisi oldu.

Fakat Prens Konoye, babasının Rus-Japon harbinde işgal ettiği mevki olan âyan reisliğinde de, siyaset mücadelelerine karışmıyor, efsanevî ulûhiyetini muhafaza etmek ister gibi, uzak duruyor, gizli istişareleri tercih ediyordu.

Bu sırada, 26 şubat 1936 hâdisesi oldu. Tokyo garnizonunun bir kısmı ayaklanmış, Okada kabinesine karşı isyan etmişti. Genc subaylar, bu çok zayıf hükûmeti istemiyorlardı. Onu, mevkiinden uzaklaştırdılar. Milletin belkemiği olan ordu sarsılmıştı. Vaziyet vahimdi. İmparatorluğun, tehlikeye giren vahdetini ihya ve temellerini tarsin etmek için, hükûmetin başında, nüfuzlu ve kuvvetli bir adama ihtiyaç vardı.

Halkın dilinde tek bir isim Konoye'nin ismi dolaşıyordu.

İmparator, kuzeni olan Prens Konoye, Fumiga'yı saraya davet ve kendisine, kabineyi teşkil etmesini teklif etti. Prens ezeldenberi, İmparatora, hiç kimsenin söylemek cesaretinde bulunmadığı bir sözü önden söylemiş, kabineyi teşkil etmesi teklifine: «Hayır» cevabını vermişti.

İmparator, onu ikna etmek için tam bir sene uğraştı. Ve ancak, işler, onun müdahalesine tam manasile muhtac bir hale geldiği zaman, 1937 de, başvekilliği kabul etti.

***

Prens Konoye, memleketin idaresini eline almadan evvelki zamanalrda nasıl sükûtu, inzivayı sever, az konuşur, çok düşünür bir adamsa, iktidar mevkiine geldikten sonra da, bu huyunu bırakmamıştır.

Prensin hayatı sade, imtisal nümunesi olmağa lâyık bir şekilde geçer. Sumo denilen Japon güreşlerine gittiği zamanlar müstesna, Prens sokağa çıkmaz. Oraya gittiği zamanlar da, mikroblu tozları yutmamak için, yüzüne antiseptik bir maske koyar. Gene bu mikrop korkusundan, golf oynamağa giderken yediği elmalara alkol serper; gök gürültüsünü işitince saklanır; pek sevdiği çileği ve çiğ balığı, kaynar suya soktuktan sonra yer. Yemekleri tam Japon tarzı pirinc ve balıktır. Az içki içer. Kendi kendine traş olur. Fakat haftada iki defa da berbere gider.

Prens Konoye, vaktinin büyük bir kısmını yatakta geçirir. Harıl harıl kitab okur, müzakerelerde bulunur, radyo dinler, filim seyreder ve düşünür.

Konoye, en hürmete lâyık sayılan ananeleri ihlâlde, inanılmıyacak kadar ileri gitmiştir. İzdivacı bile, bu ananeye muhalefet sisteminin bir nümunesidir. Prens, daha talebeliği zamanında, çok kalabalık bir tramvayda bir genc kıza tasedüf etmiş, onu sevmiş, kendisile evlenmeğe karar vermiştir. Bereket versin, bu genc kız, gayet asîl bir vikontun kızıydı.

Prens Konoye'nin bir merakı da, kendisini daima hasta farzetmektir. Mütemadiyen uykusuzluktan şikâyet eder, her gece yatağa girerken, her uyandıkça bir tanesini almak üzere yastığının başı ucuna on türlü uyku ilâcı dizer. Buna rağmen, Prens, 45 yaşında iken boyu bir metre yetmiş beş, kilosu 68, vücudü adeleli, iştihası mükemmeldi.

İktidar mevkiine geldiği sıralarda, sivillerle askerler bazan pek şiddetli münakaşalara tutuşurlardı. O zaman, Prens Konoye, ihtiyat olarak bir tarafta sakladığı hastalıklardan birine yakalanıverir, buhranı geçirinciye kadar istirahate ve inzivaya çekilir, sivillerle askerler arasındaki buhran geçinciye kadar yataktan çıkmazdı.

Prens, münakaşalara karşı, gayet aristokratik bir istiğna gösterir. Ulûhiyeti, kendi içtihadlarını müdafaaya müsaid değildir, onları zorla kabul ettirir. Etrafındakiler konuşurlar, iki muarız taraf birbirini cerheder, yorulur. Prens dinler, neticede hükmünü verir, harekete geçer.

Japonlar, Prensin bir insan değil, bir ayna olduğunu söylerler.

Aynalara, asırlık bir kıymet veren bir memlekette, bu söz, ona ne kadar kıymet verildiğini anlatmağa kâfidir. Fakat, bütün fikirleri aksettirir gibi görünemez bu ayna, hakikatte arkasında keskin bir zekâ gizlenmiş, cilâlı ve parlak bir satıhtan ibarettir.

İktisad Vekâletinden:

Samsun vilâyetinin Havza kazası dahilindeki kaplıca ve içmeler... hakkı (işletilmesi imtiyazı) 927 numaralı kanuna tevfikan aşağıdaki... talibine ihale olunacaktır.

1 — Kaplıcanın imtiyaz sahibine tesliminden itibaren iki sene... lıca içmeler için tayin ve tesbit edilen şimalen hamam tepesine dik... ton sütundan başlayıp mezarlık tepesinden geçerek merkez ilk oku... münkesir, şarkan merkez ilk okulundan Gökmen tepeye hattı müstak... ben Gökmen tepeden Hamzabeyli tepesine dikilecek beton sütuna... takim, garben Hamzabeyli tepesindeki beton sütundan hamam tepe... ton sütuna hattı müstakim ile mahdud 32 hektar sahanın 1/5000... topografik haritasının tanzimile dört nüsha olarak vekâletimize tevdi...

2 — Asgarî seksen bin liralık bir Türk şirketi teşkili.

3 — Mahallinde mevcud tesisata ilâvesi ve yeniden yapılması... sıhhî şeraiti haiz tesisat için teslim tarihinden itibaren bir sene... lacak tesisat projelerini vekâletimize ita ve projelerin tasdikından itibaren... iki sene zarfında bilcümle tesisatın ikmali.

4 — Kaplıcanın teslimini takib eden ikinci seneden itibaren... olarak hükûmete senevî bin lira tediyesi.

5 — İmtiyaz şartnamesine derc olunacak bu hükümlerin... millî bankalardan alınmış 15000 liralık bir teminat mektubu... tar paranın emaneten hazineye yatırılması.

İhaleye talib olanların bir istida ile vekâletimize müracaat... olunur. «2262»

RADYO

Bu günkü program

8,00 Program	18,03 Müzik
8,03 Haberler	18,30 Mey...
8,18 Müzik (Pl.)	19,30 Haber...
8,45 Yemek listesi	19,45 Konu...
★	19,50 Şarkı...
12,30 Program	20,15 Rad. ...
12,33 İncesaz	21,30 Konu...
12,50 Haberler	21,45 Orkes...
13,05 İncesaz	22,30 Haber...
★	22,45 Orkes...
18,00 Program	23,00 Caz (P...
	23,30 Kapanış

ASKERLİK İŞLERİ

Şubeye davet

Beşiktaş Askerlik şubesinden: Şubemizde kayıdlı yedek ... binbaşısı 305 doğumlu Ahmed ... Mevlûd Bulutların (323 - 12) ... bir zamanda şubemize müracaat... mediği takdirde hakkında 1076 ... kanunun maddei mahsusuna göre ... nunî muamele yapılacağı ilân ...

Teşekkür

Ani olarak vahim bir şekil alan ... pandisitimi, derhal ihtimamla ... bir ameliyatı muvaffakiyetle ... lendirerek beni mutlak bir ... kurtaran Alman hastanesi ... profesör Bay doktor Orhan ... muavini Bay doktor Harun ... Türke, ayni zamanda hastanede ... lunduğum müddetçe başta ... hemşirelerinin de gösterdikleri ... dolayısile alenen teşekkürü ... ederim.

Nerses K...

VEFAT

Ankara Yapı Limited şirketi ... müdürü Reşad ve doktor Sa... vellinin babaları ve İnhisarlar ... tütün enstitüsü lâboratuar ... nin kayınbabası, Maliye Vekâleti ... tazam Borclar umum müdürlüğü ... mütekaid Beyoğlu Kadastro ... Kıymet komisyonu azasından ... zonlu Memduh Mütevelli dün ... lahın rahmetine kavuşmuştur. ... 2 mayıs cuma günü Kadıköy ... ğurdcuda Hasırcı çıkmazında ... maralı hanesinden saat 12 de ... larak Osmanağa camiinde ... lındıktan sonra Karacaahmed ... beresine defnedilecektir.

TARİHTEN YAPRAKLAR

Paris muhasarasında

Dört buçuk ay süren muhasara altında halk, açlıktan doğan ıztırabların envaını çekmişti

Paris muhasarasından bir levha

Fransadan tek tük gelen gazetelerde ve mecmualarda, Paris halkının çektiği yiyecek sıkıntısına dair yazılar sık sık görülmeğe başladı. Mağazaların, dükkânların, bilhassa yenecek maddeler satan yerlerin önü, sabahın en erken saatlerinden itibaren, ellerinde vesikalarile gelmiş kadın ve erkek kalabalığile doluyormuş. Verilen tafsilâtı okurken, 1870 teki Paris muhasarasına dair hâdiselerden bahsedildiğini işitir gibi oluyorsunuz. Yetmiş sene fasıla ile, Paris üstüne çöken, hatta bu sefer bütün Fransaya sirayet eden bu ikinci kıtlık felâketi, en ufak teferruatına kadar, birincisine o kadar benzeyor. Paris halkı, bugün, aradığını nasıl bulamıyor, bulduğunu da nasıl yüksek fiata satın alıyorsa, yetmiş sene evvelki muhasaranın kara günlerinde de aynı sıkıntıları çekmişti.

Fransanın, 19 temmuz 1870 te Prusyaya ilân ettiği harbin felâketli neticesini hazırlayan Paris muhasarası günlerinde, payitaht halkının geçirdiği sıkıntılar, harbin, sivil ahaliye yüklediği en elim fedakârlıkların başında geliyordu.

O günlerde, yemek meselesi, zengin veya fakir her Parislinin başlıca endişesini teşkil ediyordu. Hükûmet, muhasaranın daha ilk günlerinde, ekmekten başlayarak her türlü gıda maddesine nark koyduğu için, yoksuzluk birdenbire değilse de tedricen hissedilmeğe başlamıştı.

Parislilerin, 1870 muhasarasında, mahrumiyetinden en fazla azab çektikleri yiyecek maddesi, et oldu. Narka tâbi tutulan sığır ve domuz eti, piyasadan çabucak çekilmiş, yerine at eti kaim olmuştu. Ve at etini, Parisliler, uzunca müddet, bol bol denecek kadar fazla miktarda tedarik etmeğe muvaffak oldular. Sebebi, hükûmetin, bu işe cezrî bir müdahalede bulunmuş olmasıydı.

Arpa, kepek gibi hayvan yemleri piyasadan tamamile çekildiği için, bazı hayvan sahibleri, beygirlerine ekmek yedirmeğe kalkışmışlardı. Mesele haber alınınca, hükûmet derhal bir karar verdi. Âmme hizmetleri için vücudune kat'î zaruret hissedilmiyen ne kadar beygir varsa toplattırdı. Kira arabasını çeken lâgar atla, yarış meydanında caka satan halis kan beygir, yanyana, mezbahanın yolunu tuttular, okka fiatına satılıp, kasab dükkânlarına asıldılar.

Parislinin günlük et gıdası, adam başına otuz gramdı. İlk günlerde, önce domuz, sığır etlerile temin edilen bu gıda, sonra sonra at eti şeklinde alınmağa başlamış, nihayet eşek etine kadar dayanmıştı. Muhasara altındaki Parisin kasab dükkânlarında, eşek ve katır eti satıldığı devrin bir devri saadet sayılabileceğini anlamak için, muhasaranın son günlerindeki açlık facialarını gözönüne getirmek kâfidir. Eşek etini, sırdan leziz bulan, katır etinden mükemmel kızartma yapıp yiyen Parisliler, bir gün geldi ki, hayvanat bahçesindeki ayıların, devekuşlarının, kangurularının da tadına bakmak mecburiyetinde kalmışlardı. Maamafih, bu nadide hayvanların eti, her keseye elverişli olmadığı için, bunları yalnız yüksek burjuvazi sınıfına mensub olanlar yiyordu. Orta ve fakir tabaka için, ayrıca kasab dükkânları açılmıştı. Buralarda satılan etlerin nev'i, inanılamıyacak kadar garibdi. Bu kasablar, tanesi altı franga kedi, tanesi otuz meteliğe fare satıyorlardı. Bu arad, köpek de unutulmamış, kasab çengellerinde, buna da yer ayrılmıştı.

Asıl garibi, bunları yalnız fakir halkın değil, zengin burjuva takımının da, gösteriş olsun diye, bir nevi meydan okuma şeklinde yemesiydi.

Kapıları kapanan, haricle bütün münasebetini kesen Pariste zerzevat bulmak da imkân haricine çıkmıştı. Bu yoksuzluk, şehirde, yeni bir hırsızlık nev'inin türemesine sebebiyet verdi. Cür'etkâr, açıkgöz bir takım adamlar, hatta çocuklar ve kadınlar, ıssız kalan yakın kırlara açılıyorlar, sahibsiz tarlalardan, bostanlardan, bahçelerden, adeta düşmanın ateşi altında, sebze ve meyva çalıyorlardı. Bayağı günde, beş altı yüz kişi kadar olan bu yemiş ve zerzevat hırsızları, pazar günleri dört beş bini buluyordu. Bu sürünün yanısıra, bir de, tabir caizse, yeni bir kabzımal sınıfı sivrilmişti. Bu adamlar, zerzevat hırsızlarının yollarını bekleyorlar. Sepetlerinde, küfelerinde, çuvallarında ne varsa, ucuzca satın alıp şehre getiriyorlar, ateş pahasına satıyorlardı. Paris halkı, uzun müddet, bu hırsızlama zerzevat ve meyva ile geçindi.

Şehir kapılarını bekleyen nöbetçi askerlerin hırsızlıklarına göz yumdukları; Prusyalıların da, habercilik ve casusluk işlerinde kullandıkları için, kendi hatlarına kadar sokulmalarına müsamaha ettikleri bu serseriler, şehre taşıdıkları bu hırsızlık mallarını, bazan toptancılara vermeden, kendileri de perakende olarak satıyorlardı. Parisin en güzel meydanlarında ve caddelerinde, pazarlar kurulmağa başlamıştı. Pazarcılar, lâhnadan havuca, pırasaya kadar çeşid çeşid zerzevatlarını, tavuk, tavşan kafeslerini, yumurta sepetlerini kaldırımlara seriyorlar, bağıra bağıra satıyorlardı. Pazarlıktan, çekişmeden, hatta sık sık kavgadan, döğüşten geçilmiyordu.

Eski bir karikatür: Pariste kadınların şapkaları sokak fenerlerine takılıyor!

Sonra, bu kıtlık faciasını, bombardıman takib etti ve Paris, dört ay, on iki gün süren muhasaranın tam bir ayını, Prusya mermilerinin yağmuru altında geçirdikten sonra teslim bayrağını çekmek mecburiyetinde kaldı.

Parisin teslim olmak mecburiyetinde bulunduğunu millete ilân eden hükûmet, beyannamesinde bu acı hakikati izah ederken, bunun sebeblerini de söylemeyi ihmal etmemişti.

Pariste, halkı doyuracak ekmek kalmamıştı. Mücadeleye devam etmek, kadın, erkek ve çocuktan mürekkeb iki milyon nüfusun, muhakkak bir ölüme mahkûmiyeti demekti. Kânunusaninin on beşinci günündenberi, ekmek, adam başına 300 grama, at eti 30 grama inmiş, ölüm vak'aları üç misline çıkmıştı.

Medenî dünyanın göbeğinde, medeniyetin bu en büyük merkezi, işte böyle aç kaldı ve böyle teslim oldu.

Iraka çıkan İngiliz askerleri

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

dileceği bildirildiği zaman Irak hükûmeti birdenbire vaziyet almış ve ihrac edilen kıt'alar Irak topraklarından geçerek Iraktan ayrılmadan evvel yeni İngiliz kuvvetlerinin ihrac edilmesine müsaade edemiyeceğini bildirmiştir. İngiliz hükûmeti, iki memleket arasında münakid muahede ile temin edilmiş olan haklarına halel getirilmesine müsaade edemiyeceği cihetle ihrac hareketine devam edilmiş ve bahis mevzuu olan yeni kuvvetler Basraya çıkarılmışlardır. İhrac hareketi hâdisesiz cereyan etmiştir. Bununla beraber Irak ordusunun bazı kuvvetlerinin yaptıkları tecemmüler, Basranın 100 kilometre kadar garbında ve Fırat nehri üzerinde bulunan Habbaniye hava üssünü tehdid eder mahiyette telâkki edildiğinden herhangi bir hâdisesinin önüne geçmek üzere bu kuvvetlerin çekilmesi Irak hükûmetinden taleb edilmiştir.

İngilizler kadın ve çocukları tahliye ediyorlar

Bağdad 1 (a.a.) — İngiliz hükûmeti, Irak hükûmetine, İngiliz - Irak muahedesi ve transitler hakkındaki 21 haziran 1940 anlaşması mucibince, İngiliz hükûmetinin Basraya Hindistandan gelecek yeni imparatorluk kıt'alarını ihrac niyetinde olduğunu bildirmiştir.

Irak hükûmeti, yeni bir ihracın, ancak 17 ve 18 nisanda Basraya çıkarılmış kıt'aların Iraktan hareketinden sonra vukua gelebileceğini ileri sürmüştür.

Irak hükûmetinin bu muhalefeti, İngiliz - Irak ihtilâtlarına yol açmaktadır.

İngiliz makamları, Iraktaki İngiliz kadın ve çocuklarının tahliyesi hakkında tedbirler almışlardır.

Harb vaziyeti

Yunanistandaki harekâtın sonu

Yunanistanda

Yunanistanda son harb vaziyeti, bizim düşündüğümüz gibi, -Morada ciddi bir müdafaanın imkânsızlığı karşısında- buradaki kuvvetlerin tahliyesi şeklinde cereyan etmiştir. Bu satırların yazıldığı zamana kadar gelen tebliğlerden veya haberlerden bir kısım İngiliz kuvvetlerinin daha önceden geri alındığı anlaşılıyor. Bu kuvvetlerin ümidsiz bir müdafaa için israf edilmiyerek ve tamamile imha ettirilmiyerek Mısırın ve Süveyşin müdafaası gibi çok mühim bir vazifede kullanılmaları tamamile doğru ve gayet yerindedir. Alman kara ve hava kuvvetlerinin Yunanistandaki sayı üstünlüğü o kadar büyüktü ki bunların karşısında Mora'yı müdafaa etmek imkânsızdı. Bu imkânsızlığa rağmen, Mora'da tutunmağa çalışmak, bu kuvvetlerin tamamile imha edilmelerini ve esir düşmelerini bile bile istemek demek olurdu. Yunanistandaki Avustralya - Yeni Zelanda ordularına kumanda eden General Wilson bu hatayı işlememiştir. Şu buhranlı zamanda, İngilizlerin elinde böyle hatalı hareketlerle imha ettirilecek kadar bol kuvvet yoktur.

İngilizlerle beraber harbeden Yunan kuvvetlerine gelince, onların da aynı suretle kısmen veya tamamen vapurlara bindirilerek imhadan ve esaretten kurtarılmış olmaları lâzımdır. Bu Yunan kuvvetlerine de, Giridin ve sevkulceyşi ehemmiyeti haiz diğer bazı adaların müdafaası için lüzum ve ihtiyac hasıl olacaktır.

Şimalî Afrikada

..Şimali Afrika cephesinde, yani Libya - Mısır darülharekâtında, Tobrukta vaziyet aynıdır.

Tobruk yan mevzii olarak vazifesini ifaya devam etmektedir. Bir yan mevzii karşısında taarruz halinde bulunan ordu, şu üç şıktan birini yapmağa mecburdur: Ya cephesini değiştirmeğe razı olur; yahud da o yan mevzie karşı bir kuvvet ayırıp bırakarak ileri hareketine devam eder; pek az bir ihtimalle de yan mevziine hiç ehemmiyet vermiyerek geçip gider. Bu üç şıktan üçünde de mütearrız ordu için bir takım mahzurlar vardır. Cephesini değiştirmeğe ve bütün kuvvetile yan mevzie çullanmağa mecbur olursa, asıl hedefini bırakarak tali bir hedefe karşı hareket etmiş olur. İkinci şıkkı kabul eder, yani yan mevzie karşı kuvvet ayırırsa, asıl hedef üzerine yürüyen orduyu bir miktar zayıflatmış olur ki Tobrukta Almanlarla İtalyanlar bunu yapmışlardır. Zayıf bir ihtimal olan üçüncü yani, yan mevzie ehemmiyet vermeden ileri harekete devam etmekse buradaki müdafaa kuvvetlerinin yapacakları taarruz ve akınlara karşı kendi gerilerini açık ve müdafaasız bırakmak demektir ki buna şu motörlü birlikler asrında hiç bir kumandan cesaret edemez. Filvaki böyle bir vaziyette, yan mevzideki kuvvetler, mütearrız ordunun muvasala hatlarını fena halde tehdid eder ve adamakıllı vurabilir. Hele burada müteşebbis ve cevval bir kumandan varsa. O zaman taarruz eden ordunun gerisindeki demiryollar, şoseler, köprüler tahrib edilmek, ikmal ve iaşe kolları vurulmak, takviye kıt'alarının yolu kesilmek gibi tehlikeler başgösterir.

Bir yan mevziin sevkulceyş bakımından bazı şartları haiz olması lâzımdır ki, bunları şöyle hulâsa edebiliriz: 1 — Mevzi icabında taarruzî hareketler yapmağa müsaid olmalıdır; 2 — Cenahlarından ve gerisinden çevrilemiyecek tabiî veya sun'î manialara dayanmalıdır; 3 — Düşmanın harekât hattına ve muvasala yollarına ne fazla yakın, ne de çok uzak olmalıdır; 4 — Yan mevzii işgal eden kuvvetler, düşmanın taarruzuna mukavemet edebilecek kudrette bulunmalıdır; 5 — Yan mevziin kendi muvasala hatları, cenahlarda değil, cephe gerisinde bulunmalıdır; 6 — Yan mevzi müstahkem bir mevzi olursa veya düşmanı bir nehirden ve geçidden geçer geçmez yakalamağa müsaid bulunursa kıymeti daha büyük olur.

Tobruk, bütün bu şartların hemen hemen hepsini haiz olduğu için, İngilizlere faydalı olmaktadır.

Sollumdan hududu geçen Alman - İtalyan kıt'aları, sekiz kilometre kadar ilerilediklten sonra durmuşlardır. Bu satırların yazıldığı ana kadar tekrar ileriledikleri dair malûmat gelmemiştir. Bu tevakkuf, muhtelif sebeblerden ileri gelmiş olabilir. Fakat sebebler ne olursa olsun bu gibi tevakkufların, İngilizlere vakit kazandıracağı için az çok faydası vardır. Mısırın müdafaasında «zaman» âmili mühim bir rol oynuyor. Eğer İngilizler, düşman taarruzu, kendi mevzileri önüne geldiği zaman, kâfi derece kuvvet tahşid etmiş bulunurlarsa «zaman» âmilinden istifade edebilmişler demektir.

Habeşistanda

Habeşistandaki İtalyan mukavemet merkezlerinden biri olan Dessie de İngilizlerin eline geçmiştir. İtalyanların vaziyeti, bilhassa Habeşler tarafından kâmilen imha edilmek bahasına da olsa, dayanmak ve buradaki İngiliz kuvvetlerini işgal etmektir. Arazinin sarplığı ve Habeş yaylasının kesikliği bu dayanmaya müsaiddir. Fakat İngilizler de, İtalyan ordusunu kısmen Habeş cengâverlerine bırakabilecekleri gibi, cenubi Afrika ittihadı dominyonunda ve diğer Afrika müstemlekelerinde talim ve terbiyeleri bitmemiş, fakat, hayli ilerilemiş birlikleri de buraya celbetmek ve bu sayede harb görmüş bazı birlikleri alarak Mısıra göndermek imkânına maliktirler. Eğer, ellerindeki mevcud kaynaklardan istifade imkânlarını hazırlamamışlarsa kabahat kendilerinindir. O zaman, Mısırı müdafaa etmek için -çok sıkışık bir vaziyette işler- Habeşistanda, taarruzdan vazgeçip müdafaada kalmaları icab edecektir.

***

Hamiş: 27 nisan tarihli Cumhuriyetteki harb vaziyeti yazımızın bir yerinde Alman işgaline giren adaların isimleri arasına sehven İmroz da karışmıştır. Ayni yazının diğer yerindeki sarahate nazaran, bize aid ve binaenaleyh işgali bahis mevzuu olamıyacak olan İmrozdan değil, Midilliden bahsettiğimiz pek kolay anlaşılırsa da bu kalem kayışını burada tasrih ve vaki hatayı tashih eylemeği lüzumlu gördük.

***

İki cepheden Mısıra taarruz!

İngiliz gazetelerine göre

Türkiyenin de imtihana çekileceği an uzak değilmiş

Londra 1 (a.a.) — «Manchester Guardian» gazetesinin diplomatik muharriri yazıyor:

«Hitler ve generallerinin Mısıra karşı taarruzu hem şarktan hem de garbdan yapmağı tasarladıkları anlaşılıyor. Binaenaleyh Türkiyenin de imtihana çekileceği an uzak değildir. Şimdilik Türkiye üzerindeki Alman tehdidi başlıca askerî mahiyettedir. Fakat Almanların maksadlarına erişmek için muslihane hulûl tabiyesini yeniden tecrübe etmeleri de muhtemeldir. Türkiyeyi, İngiltere ile ittifakını bozmak ve bitaraf bir hale koymak üzere diplomatik bir harekette bulunması da muhtemeldir. Almanların kullanacakları tabiye her ne olursa olsun, Türkleri, Yunanistan muvaffakiyetsizliğine rağmen, Alman taleblerine kulak asmamağa teşvik edecek bir çok amiller vardır. Mısır vaziyeti ve şarktaki İngiliz mevkilerinin takviyesi Türklerin azmini kuvvetlendirecek mahiyettedir.»

Berlin tehdid ediyor

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

kendi toplarımızın himayesinde oraya varması kararını icab ettirmektedir.

Amerika ordusunun kudreti

Vaşington 1 (a.a.) — Amerika Birleşik devletleri ordusu genelkurmay başkanı General Marshal söylediği bir nutukta ezcümle demiştir ki:

«— Amerika Birleşik devletleri garnizonundan 32,200 er, bugün Trinidad'a, yeni kıt'alar da pek yakında Alaska'ya gönderileceklerdir.

Amerika Birleşik devletlerinin gittikçe büyüyen yeni ordusu Amerikanın tarihinde en güzel ve mükemmel ordulardan birisi olacaktır.»

«Sivrisinek» vapurları

Vaşington 1 (a.a.) — Bahriye Nazırı Albay Knox, gazetecilerle yaptığı görüşmede Amerika Birleşik devletlerinin İngiltere için mühim miktarda küçüklüklerinden dolayı ismine «sivrisinek» denen çok serî vapurlar inşa etmek niyetinde olduğunu bildirmiştir.

Albay Knox, devir için elde daha büyük harb gemileri bulunmadığını kaydeylemiştir.

Amiral Robinson, pek yakın bir istikbalde İngiltereden 24 torpido için başka bir taleb alınmasına intizar edildiğini söylemiştir.

Donanma için yeniden 3,5 milyar tahsisat

VaŞşington 1 (a.a.)—Âyan meclisi, iki Okyanus donanmasına aid kanun projesini bugün kabul etmiş ve imza edilmek üzere Ruzvelt'e göndermiştir.

Bu projenin tahakkuku için 3 milyar 415 milyon 521 bin 750 dolar sarfedilecektir.

Amerika ihracatı yükseldi

Vaşington 1 (a.a.) — Amerikan Ticaret Nezaretinin neşrettiği bir istatistiğe göre, icar ve iare kanunu mucibince İngiltereye silâhlar gönderilmekte bulunması sayesinde, Amerikan Birleşik devletlerinin mart ayı içindeki ihracatı 357.500.000 dolara baliğ olmuştur. Bu rakam, son 14 ayın en yüksek rakamını teşkil etmektedir.

Mart ayı zarfındaki ithalât ise, 367.750.000 dolara baliğ olmuştur ki bu rakam da son dört senenin en yüksek rakamıdır.

Mart ayı zarfında yabancı memleketlere, 27.500.000 dolar kıymetinde 481 tayyare gönderilmiştir. Şubattaki tayyare ihracatı 19 milyon dolar kıymetinde 344 tayyare idi.

Ticaret gemisi ihracatı, şubatta 495 bin dolara mukabil mart ayında 3 milyon dolarlık olmuştur.

Silâh ve mühimmat ihracatı da, şubatta 12,5 milyonluk iken, martta 14 milyona çıkmıştır.

Matsuoka Amerikaya mı gidecek?

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

cilerin de bu arzuyu ileri sürdüklerini anlatmış, sonra Amerikan karakol sisteminden bahsederek bunun tehlikeli bir tedbir olacağını ve bir tecavüz temayülü telâkki edileceğini söylemiştir.

Japon taarruzuna karşı İngiltere, Amerika, Avustralya ve Holanda birlikte hareket edecekler

Londra 1 (a.a.) — «Daily Express» gazetesinin Nevyork muhabirine göre, Birleşik Amerika, Büyük Britanya, Avustralya ve Holanda arasında bir anlaşma mevcuddur. Bu anlaşma mucibince, eğer Japonya bu devletlerden birine aid araziye taarruz ederse, mezkûr devletler Pasifikteki deniz üsleri ni müştereken kullanacaklardır. Bu devletlerin Pasifik üsleri taarruza uğrıyan devletlerin emrine verilecektir.

Amerikanın bahriye mütehassısları şu kanaattedir ki, Japonya donanması Singapur gibi üslerinden uzak yerlerde harekette bulunacak olursa Amerika bahriyesi ona öldürücü olmasa bile çok ağır darbeler indirebilir.

Uzakşarka gönderilen Amerikan tayyareleri

Manilla 1 (a.a.) — Son günlerde Phil'ppine, Singapur, Avustralya ve Holanda Hindistanına Amerika mamulâtından pek çok bomba ve av tayyareleri gelmiştir. Tayyareler her gün gelmeğe devam ediyorlar.

Meccanî nakliyat

İlk kafile şehrimizden dün hareket etti

Kendi arzularile Anadoluya gitmek istiyen İstanbulluların denizyolile meccanen nakli işine dünden itibaren başlanmıştır.

Dün Galata rıhtımından ilk defa Karadeniz hattına iki vapur hareket etmiştir. Bunlardan Tırhan, İnebolu yolcularını hâmil olarak saat 14 te hareket edecekti. Fakat bazı yolcuların kendileri ve bazılarının da eşyaları geciktiğinden alâkadar makamların gördüğü lüzum üzerine Tırhan bir saat rötarla saat 15 te hareket etmiştir. Tırhana 268 meccanî yolcu binmiştir. Kapalı güvertede ayrılan kısımda yolcuların yerleştirilmesine bizzat gemi süvarisi ve Münakalât Vekâletinden Zeki nezaret etmiştir. Yolculardan bazıları hasta bulunduğundan bunlar vapurun hareketinden evvel vapurda bulunan doktor tarafından muayene edilmiş ve lâzım gelenlere kamara tahsis olunmuştur.

Saat 15 te Tırhan rıhtımdan, yolcuları geçirmeğe gelen ve rıhtımda toplanan halkın iyi yolculuk temennileri arasında ayrılmıştır.

Bir çok kimseler rıhtımdan:

«— Çabuk gelin!» diye sesleniyor.

Buna, vapurdan:

— Kısa, buradayız, cevabları yükseliyordu.

Saat 18 de Zonguldak yolcularını alan Aksu vapuru 400 e yakın yolcu ile Galata rıhtımından hareket etmiştir. Daha kalabalık olan Aksunun yolcularının uğurlayıcıları da çok kalabalıktı.

Vapur ayrılırken gidenler ve kalanlar yekdiğerine büyük bir neş'e içinde mendil sallıyor ve rıhtımda kalanları misafirliğe davet edenlerin sesleri duyuluyordu.

Bugün Karadeniz vapuru da İnebolu yolcularının ikinci kafilesini götürecektir.

Yolculuk neş'e içinde geçiyor

Tırhan vapuru 1 (Yolcularla birlikte sureti mahsusada İneboluya giden arkadaşımızdan, telsizle) — Tırhan, ilk kafile ile güzel havada İnebolu yolundadır. Seyahat, kotra safası gibi neş'eli geçmektedir. 960 mürettebden vapura 268 kişi gelmiştir. Yolcular güvertede memleket havaları çalmakta, bu arada,

«Karadeniz, Karadeniz
Gelen düşman değil biziz!

türküsünü çağırmaktadırlar. Yarın saat 14 te İneboluya muvasalat edeceğiz. Tırhan, yolcuları boşaltıp cumartesiye İstanbula dönecektir.

Salâhaddin Güngör

Yolcularla beraber

Arkadaşımız Salâhaddin Güngör ve foto muhabirimiz Namık Görgüç; Tırhan vapurile İstanbuldan giden ilk kafileye refakat etmektedirler. Bu yolculuğa aid arkadaşımızın yazılarına pek yakında başlayacağız.

Nakliyatı tevhid komisyonu riyasetinin tebliği

Nakliyatı tevhid komisyonu reisliğinden:

Anadoluya devlet hesabına meccanen nakledilmek için müracaat eden halkımızın verdikleri beyannameler ve kabul ettikleri biletler üzerine hakiki miktarları tespit edilmiş ve bunlara göre nakliyat plânları tertiblenmişti.

Bu plâna nazaran 1 mayısta hareket edecek Aksu vapuru ile 1225 kişi ve Tırhan vapuru ile de 945 kişi nakledilecekti. Halbuki Aksu vapuruna 343 ve Tırhan vapuruna da 263 ten fazla gelen olmadı. Müracaat edenlerin bu tarzı hareketi halk hesabına büyük fedakârlıklar ihtiyar eden devlet müessesselerinin zararını mucib olacağı aşikârdır. Her hangi bir aile vaki olan talebine rağmen seyahatten sarfı nazar edebilir. Fakat bunun mutlaka 48 saat evvel Tobhanede Devlet Denizyollarında nakliyatı tevhid komisyonu reisliğine müracaat ederek keyfiyeti bildirmeleri lâzımdır. Bu hususa nakil talebinde bulunanların bilhassa itina göstermeleri rica olunur.

İtalyanlar iki ada daha işğal ettiler

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

büyük torpito muhribine torpiller isabet etmiştir.

Kafileyi himaye eden müteaddid gemilerin şiddetli topçu mukabelesine rağmen torpitolarımız hiç bir hasara uğramadan üslerine dönmüşlerdir. Bir kafile üzerinde 5 İngiliz tayyaresinin hücumuna maruz kalan bir İtalyan keşif tayyaresi, iki düşman tayyaresini düşürmeğe ve salimen üssüne avdet etmeğe muvaffak olmuştur.

İngiliz kuvvetlerinin yüzde sekseni kurtarıldı

Kahire 1 (a.a.) — Ortaşark İngiliz umumî karargâhının tebliği:

Yunan ordusunun Alman istilâsına karşı mukavemetinin nihayete erdiği sarahat kesbedince, Yunan hükûmeti, yardımına gönderilen imparatorluk kıt'alarının Yunanistandan geri çekilmesini taleb eylemiştir. Bu esnada, imparatorluk kıt'aları, daha ileri mevzilerden çekildikten sonra, Termopil mevzilerinde de düşmanla sıkı temas halinde idi. Çok yüksek miktarda tayyare kullanmakla, düşman havada tam hakimiyet elde etmiş ve mükerrer hücümler ile elde bulunan yegâne iyi limanı, Atinanın limanı olan Pireyi istimal olunmaz bir hale sokmuştu. Bunun neticesinde tahmil harekâtı ve düşmanın karadan devamlı tazyiki ve mükerrer şiddetli hava hücumları altında, açık plâjlardan yapılmıştır.

Bu gibi şerait dahilinde, büyük miktarda kıtaat tahliyesi, ancak araba ve teçhizat bakımından ağır kayıblar pahasına yapılabilir ve aynı zamanda bu geri çekmeyi setreden dümdarlar, diğerlerinin tahmilini temin için kendilerini feda mecburiyetinde kalabilirdi.

Geçen hafta, Yunanistandaki imparatorluk kuvvetleri efradının tahliyesi, en güç şerait dahilinde devam etmiştir. Bunun tam neticeleri henüz verilemez, fakat şimdiye kadar, bidayette Yunanistana gönderilmiş olan kuvvetin yüzde sekseni, yeni faal vazife bulabileceği mıntakalara nakledilmiş bulunmaktadır. Bu harekât, ancak kara, deniz ve hava kuvvetlerinin mahareti ve fedakârlığı sayesinde mümkün olmuştur. Geri çekilişi setretmiş olan dümdarlar, düşmanı, büyük adet faikiyetine rağmen, yavaş ve ihtiyatlı bir ilerleme hareketine mecbur bırakmıştır.

İngiliz harb donanması ve ticaret filosu, tahmil harekâtının yapıldığı limanlarda ve plâjlarda düşmanın devamlı ve şiddetli hava hücumları karşısında büyük bir cesaret ve büyük bir fedakârlık göstermiştir.. İngiliz hava kuvvetleri ve donanma hava kuvvetleri, adedce çok dun vaziyette olmalarına rağmen, denizin çekilmesinde gemileri bir nisbet dahilinde himaye ederek ve nakliye tayyarelerile Yunanistan zimamdarlarını taşıyarak rollerini ifa etmişlerdir.

Şu cihet kaydolunmalıdır ki Yunanistandan dönen kıt'alar, girişmiş oldukları şiddetli savaşlara ve böyle şeraitte bir tahliyenin teşkil ettiği ağır imtihana rağmen, kendilerine adedce bu kadar faik kuvvetlere karşı mücadelelerden dolayı hiç bir surette sarsılmış değildirler, gerek ferden ve gerek cüzütam ve teşekkül bakımından Almanlara faik bulunduklarına kanidirler.

Baha biçilmiyecek derecede kıymetli kıt'aların bu derece büyük nispette muvaffakiyetli surette geri çekilmesi şayanı kayd bir başarıdır. Bütün kıt'alar mücadele ruhunu olduğu gibi savaş teçhizatını da muhafaza etmişlerdir. Kaybolan ağır teçhizat ve nakliye teçhizatı pek yakında yerine konacaktır.

TOBRUK'TA Kanlı bir mücadele başladı

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

mesini istihdaf eden hareketler, yolların tahribinden dolayı yeniden manialara uğramakla beraber devam etmektedir.

Cenub mıntakalarında düşmanın takibi devam ediyor. Birçok esir alınmıştır. İtalyan müstemleke kıt'alarında firarlar hergün artmaktadır.

Roma 1 (a.a.) — İtalyan tebliği:

Şimalî Afrikada Sollumun şarkında keşif hareketleri yapan İtalyan - Alman müfrezeleri zırhlı vasıtaları tahrib ederek düşman kuvvetleri püskürtmüşlerdir.

Alman - İtalyan hava kuvvetleri yeniden müteaddid dalgalar halinde Tobruk liman ve mevzilerine hücum etmişlerdir.

Şarkî Afrikada muhtelif mıntakalarda ve bilhassa Alagi mıntakasında hususî bir şiddetle muharebeler devam etmektedir.

Asab limanında bir muavin düşman kruvazörü mayine çarparak batmıştır.

Hava kuvvetlerinin tebliği

Kahire 1 (a.a.) — Ortaşark İngiliz hava kuvvetleri tebliği: Dün Libyada düşman kıt'aları ve motörlü nakliye vasıtaları mühim zayiata uğratılmıştır. İngiliz kuvvetleri bilhassa Gambot mıntakasına şiddetli bir hücum yapmışlar, burada en aşağı 100 kadar ve otuzu askerle dolu kamyona hücum edilmiş, aralarından yirmi tanesinin alevler içinde parçalandığı görülmüştür. Bir İngiliz tayyaresi Sofofi civarında İngiliz kıt'alarına hücum eden 4 Messerschmitt tayyaresine karşı koymuş ve ikisini hasara uğratmıştır. Gambot civarında Henkel tipinde bir Alman tayyaresi düşürülmüştür. İngiliz avcı tayyareleri Yunanistanda bulunan İngiliz kıt'alarının tahliyesini kolaylaştırmak için birçok himaye uçuşları yapmışlardır. Düşman tayyareleri dün ve çarşamba gecesi Malta üzerine akınlar yaparak hava kuvvetlerine aid bazı tesisatı hasara uğratmışlardır. İnsanca zayiat azdır. Bu Yunkers imha edilmiştir. Diğer bir Yunkers de, tayyare dafii bataryalar tarafından imha edilmiş, müteaddid düşman tayyareleri de hasara uğratılmıştır. Salı ve çarşamba günleri İngiliz ve cenubî Afrika tayyareleri Asab civarında ve Habeşistanda Riyanana mıntakasında motörlü nakliyat vasıtalarını mitralyöz ateşine tutmuşlardır. Düşmana malzeme ve insanca ağır zayiat verdirilmiştir. Maoinin şimalinde düşman kampı bombardıman edilmis ve mitralyöz ateşine tutulmuştur. Bütün bu harekâttan üç tayyaremiz geri dönmemiştir.

Ankarada kira bedellerinin artmaması için alınan tedbirler

Ankara 1 (Telefonla) — Ankara vilâyeti fiat murakaba komisyonu reisliği şu ilânı yapmıştır:

1 — Ev kiraları üzerinde ihtikâr yapılmıya başlandığı vaki müracaatlerden ve şikâyetlerden anlaşıldı.

2 — 1939 takvim senesi kira bedelleri ve şartları fevkine çıkılması 3780 sayılı millî korunma kanununun 3945 sayılı kanunla muaddel 30 uncu maddesine müsteniden İcra vekilleri kararı hükümlerile menedilmiştir.

3 — Bu mevzu üzerinde sıkı bir murakabe ve teftiş tesis edilmiş ve alâkalı bütün memurlar harekete geçirilmiştir.

Kanun ve kararname hilâfına hareket edenler hakkında millî korunma kanunu hükümleri tatbik olunacaktır.

Deniz Ticaret mektebindeki merasim

Deniz Yüksek Ticaret mektebinin yeni sene mezunlarına diploma verme merasimi dün Ortaköydeki mektebte parlak merasimle yapılmıştır.

Merasimde Örfî İdare Komutanı Korgeneral Ali Rıza Artunkal, Parti Vilâyet idare heyti reisi Reşad Mimaroğlu, Devlet Denizyolları umum müdürü İbrahim Kemal Baybora, Devlet Limanları umum müdürü Raufi Manyasîi, Mıntaka Liman reisi Refik Ayentur, Telefon müdürü Niyazi ve Deniz Nakliyatı murakabe komisyonu azaları iştirak etmekte idiler.

Merasime saat 16,30 da deniz bandosu tarafından çalınan İstiklâl marşile başlanmış, mekteb müdürü Sürurî söylediği nutukta bilhassa demiştir ki:

«— Bugün mektebimiz için bir bayram günüdür. 1 mayıs bahar bayramı olmakla beraber, mektebimiz için sevincli bir hususiyet arzetmektedir ki, o da yüksek huzurunuzla bu seneki mezunlarımızın diplomalarını almak bahtiyarlığına nail olmalarıdır.»

Mekteb müdürü, bundan sonra mektebin bir tarihçesini yapmış, mektebin bu sene 13 mezun verdiğini ve Türkiyenin üç tarafı sularla çevrilmiş olduğuna işaretle Adalarda oturan insanların gerek muhite, gerekse iktısadî zaruretlerle denizci olduklarını, bu itibarla Türkiyenin musırren takib etmeğe mecbur olduğu davalardan birinin de denizcilik olduğunu söylemiş ve mezunlara hitabla şunları ilâve etmiştir:

«— Geçen seneki mezun arkadaşlarınıza söylediğim gibi aldığınız neticeler ne kadar iyi olursa olsun bunlar sizi bütün ömrünüzce mesleğinizin terakki ve bilgilerinizi artırmaktan müstağni kılamaz. Sizden evvel yetişmiş olan meslektaşlarınızın tecrübelerinden istifade ediniz.

Büyük Atatürk: «Denizciliği Türkün büyük millî ülküsü olarak düşünmeli ve ona lâzım gelen önemi vermeliyiz» der ve İstiklâl ve Cumhuriyeti size emanet ederken gözlerinin önüne sizleri getirmişti. Sizin önünüze açtığı vâsi istikbal ufukları arkasında el'an emniyetle sizlere bakıyor ve ebediyen bakacaktır. Size ayni direktifi veren Büyük Millî Şefimizin yüksek deha ve nurlu çehresi arkasında, yekpare granitten bir kütle vücude getireceksiniz.»

Müdürün bu sözlerini mezunların gür bir sesle:

— Getireceğiz!

Nidası takib etti.

Müdür sözlerini:

«— Hepinize harbde ve sulhta iyi hizmetler görmenizi dilerim.»

Sözlerile bitirdi.

Bundan sonra merasime gelemiyen Münakalât Vekili Cevdet Kerim İncedayının merasime riyaset etmek üzere tevkil ettiği Denizyolları Umum müdürü İbrahim Kemal Baybora, mezunlara diplomalarını vererek birer birer tebrik etti ve:

«— Çok arzu ettiği halde bu merasimde bulunamıyan Münakale Vekilimiz şimdi bana telefonda şu sözleri dikte etti ve sizlere okunmasını söyledi» diyerek Münakale Vekilinin şu sözlerini okudu:

«— Genc denizci arkadaşlarım;

Şu anda Türk ticaret filomuz, gönüllerinin aşkile kafaları yeni rejim denizciliğinin istediği taze bilgilerle dolu on üç gence daha kavuşuyor. Hudularının üçte ikisi denizle sarılı olan vatanın ve tarihin en büyük denizcisi olan milletimizin mühim bir işini uhdenize alıyorsunuz. Sizi ahlâk, hareket, çalışkanlık ve meslek aşkınızdan emin olarak hayata atıyoruz. Bu güzel ve mühim mesleğin istikbalindeki üstünlüklerde boş yeriniz sizi bekliyor. Oralara ulaşmak elinizdedir.

Sizi ileride Türk denizciliğinin şerefini ve üstünlüğünü her tarafa taşıyacak ve yapacak gemilerin kaptan köprülerinde ve makine başlarında vakur birer kumandan görmek en halis ve candan temennilerimdir. Hepinizin gözlerinden öperim.»

Bunu müteakıb denizciler marşı söylenerek merasim nihayet bulmuş ve davetliler hazırlanan büfede izaz olunmuştur.

Yüksek Deniz Ticaret mektebinin bu seneki mezunları şunlardır:

Ali Güner, Mazhar Uğur, Rifat Önder, Nihad Teknekuran, Halil Gümüşfiliz, Hasan Tekin, Şekib Ataman, Celâl Yücel, Lâtif Erkin, Tevfik Telseren, Ziya Olban ve Celâl Ünerdir.

Güverteden Ali Güner ve makineden Mazhar Uğur birincilikle çıkmışlardır.

Finlândiyaya çıkarılan Alman askerleri

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

diplomatik muharriri yazıyor:

Alman nakliye gemilerinin Finlandiyada Abo'ya asker çıkardığı hakkındaki haberlere dair Londrada hiç bir şey bilinmiyor.

Ancak, Almanların Finlandiya ile bir anlaşması vardır. Bu anlaşma mucibince Almanlar Petsamo'ya ve oradan da şimalî Norveçe göndermek üzere transit olarak asker geçirebilirler. Londra bu anlaşmayı teessüfle karşılamış ve vaktile Finlandiya hükûmeti nezdinde şiddetle protestoda bulunmuştu. Bu anlaşma Almanyada mezun bulunan askerlerin Norveçteki kıt'alarına iltihak etmek üzere Finlandiyadan geçmelerine müsaadedir. Geçen aylarda Finlandiyada, şimalî Norveçte ve Botni körfezinde hüküm süren fena havalar, karlar, buzlar dolayısile, mezun bulunan birçok askerlerin kıt'alarına iltihak edememiş olması muhtemeldir. İlkbaharın gelmesi, bu askerlerin dönmesi işini tacil etmiş olabilir ve önümüzdeki bir kaç hafta içinde hatta bundan fazla Alman askerlerinin Finlandiyadan geçmekte olduğuna dair haberler gelmesi beklenebilir.

Alman - Fin anlaşmasının mezun askerlerle harb malzemesinin de geçmesine müsaid olduğu zannedilmektedir.

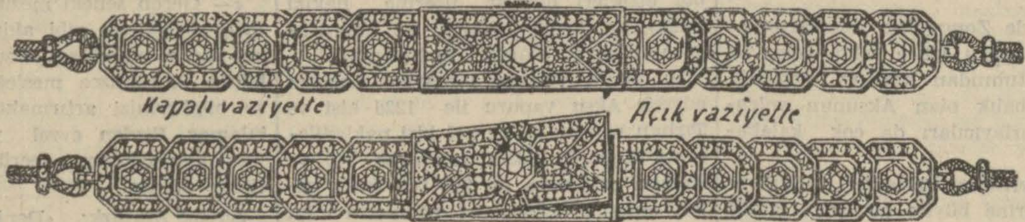
Temiz Hava... iyi Bakım...

Çocuğu Gürbüzleştirmeğe kâfi iki mühim Unsurdur. memleketimizin saf havası, Feyizli toprakları, iş verimi Türk neslinin yüzde yüz hayat sigortasıdır.

Daima **ÇAPAMARKA**

BİR HAKİKAT! Sayın müşterilerimizin nazarı dikkatine;

Pırlantalı ve elmaslı saat demek. bir kelime ile S İ N G E R S A A T İ demektir. Çünkü :

Pırlantalı ve elmaslı saatlerin bütün hakikî evsafı meşhuru âlem olan SİNGER saatlerinde toplanmıştır Bunun için: Saat alacağınız zaman, tereddüdsüz. SİNGER saati almalısınız. Ve saatin üzerindeki S İ N G E R markasına, müessesemizin adresine dikkat etmeniz lâzımdır.

Modayı takib eden her asrî kadın için kıymetli taşlarile ve nefis işlemesile hakikaten nazarı dikkati celbeden böyle bir harikulâde S İ N G E R saatine sahib olmak adeta bir saadetir.

SİNGER SAATİ Hoşa gidecek en makbul ve en güzel **HEDİYELİKTİR**

No. 82 - A 200 elmas ve 11 pırlantalı 500 lira EMSALLERİ GİBİ 15 SENE GARANTİLİDİR.

Dikkat: Singer saatleri İstanbulda yalnız Eminönü merkezindeki mağazamızda satılır - İstanbulda şubemiz yoktur

Adres: SİNGER SAAT Mağazaları. İstanbul. Eminönü. No. 8

ZET

İKTISADÎ HAVAGAZİ OCAKLARINI TERCİH EDİNİZ.
GALATA SEN PİYER HAN

Fırsat

Kahvehane, kazino ve bahçeler için 1500 aded katlanır

DEMİR SANDALYE

ve iyi bir halde

500 masa satılıktır.

Tepebaşı Halk bahçesine müracaat

Kiralık köşk

Yakacıkta her türlü konforu havi bir köşk kiraya verilecektir. Müracaat: Tel: 43898.

OPERATÖR

RIZA ÜNVER

Doğum ve Kadın hastalıkları mütehassısı

Cağaloğlu, Nuruosmaniye caddesi No. 22, Mavi yapı

Telefon : 22683

Göz Hekimi

NURİ FEHMİ

AYBERK

Haydarpaşa Nümune hastanesi göz mütehassısı

İstanbul Belediyesi karşısında

Saat 3 ten sonra. Tel: 23212

KUŞ TÜYÜNDEN

YASTIK, YORGAN, YATAK kullanmak hem kesenize ve hem de sıhhatinize faydalıdır. **BİR KUŞTÜYÜ YASTIK 1 LİRADIR**

Yastık, yorganları da pek ucuzdur. Adres: İstanbul Çakmakçılar, Ömer Balioğlu Kuş Tüyü fabrikası. Telefon: 23027

Türkiye Cumhuriyeti

ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888. — Sermayesi: 100.000.000 Türk lirası

Şube ve Ajans adedi: 265.

ZİRAÎ ve TİCARÎ HER NEVİ BANKA MUAMELELERİ

Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye veriyor

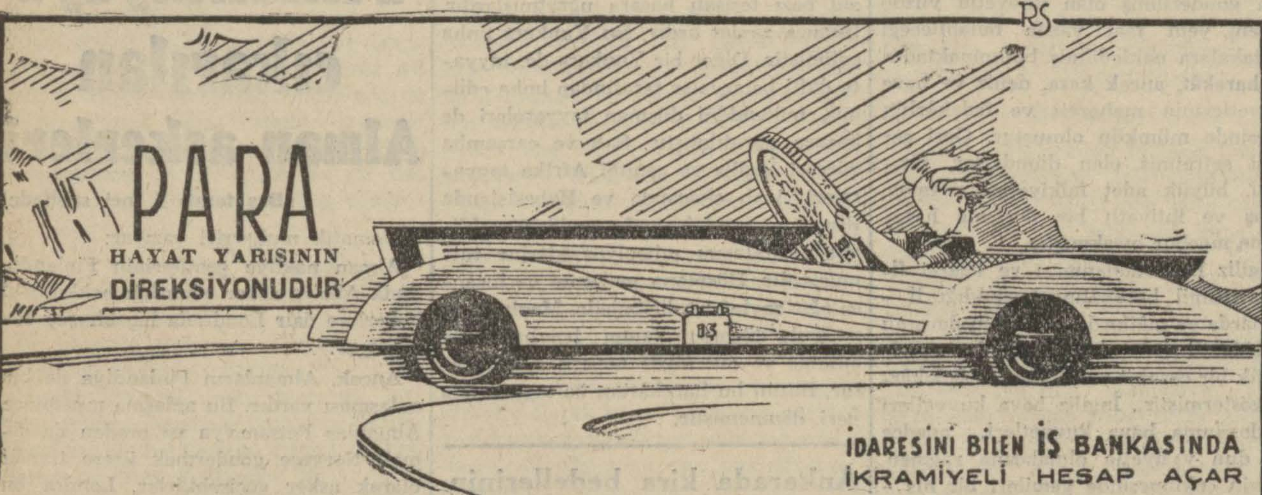

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesablarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 aded	1.000 liralık	4.000 lira	100 aded	50 liralık	5.000 lira
4 »	500 »	2.000 »	120 »	40 »	4.800 »
4 »	250 »	1.000 »	160 »	20 »	3.200 »
40 »	100 »	4.000 »			

D İ K K A T : Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede: 4 defa 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylûl, 11 Birincikânun tarihlerinde çekilecektir.

T. İŞ BANKASI

Küçük tasarruf hesabları 1941 ikramiye plânı

KEŞİDELER: 4 şubat, 2 mayıs 1 ağustos. 3 ikinciteşrin tarihlerinde yapılır.

1941 İkramiyeleri

1 aded	2000 L.lık	=	2000.—	Lira
3 »	1000 »	=	3000.—	»
2 »	750 »	=	1500.—	»
4 »	500 »	=	2000.—	»
8 »	250 »	=	2000.—	»
35 »	100 »	=	3500.—	»
80 »	50 »	=	4000.—	»
300 »	20 »	=	6000.—	»

MUHASEBECİ ARANIYOR

İstanbul civarında inşaat işlerinde muhasebecilik yapacak ve haftada üç defa İstanbula gelebilecek bir muhasebeciye ihtiyac vardır. Talihlerin İstanbul Yenipostane karşısında Mimarvedad caddesi 26 No.ya müracaatleri.

Sümer Bank Birleşik Pamuk İpliği ve Dokuma Fabrikaları Müessesesi Ereğli Bez Fabrikasından:

Fabrikamız için dokumacı, dokuma ustası ve her türlü evsafı haiz bir bahçıvana ihtiyac vardır.

Taliblerin Fabrika Müdürlüğüne müracaat etmeleri. (3397)

YILDIZ

BUGÜN ÇIKTI

GENÇLİK, GÜZELLİK, SİNEMA VE SAN'AT MECMUASI
60 ıncı sayısı nefis bir kapak içinde
BU GÜN ÇIKTI

Yıldızın bu sayısında:

James Stewart'ın gizli aşkları - Şirley sönüyor mu? - Büyük Mısırlı yıldız: Azize Emir - Yıldız olmak için güzellik şart değildir - Greta, Garbo değilken - Sonya Henie evlendi. - Marle Oberon - Süveterler - Güzel bir yerli hikâye: Hangisi? - Film hikâyesi, Roman, Derd Ortağı, Artist hayatları ve saire...

Her yerde 15 kuruş.

Zayi — Rize Askerlik şubesinden aldığım terhis tezkeremi zayi ettim. Yenisini alacağımdan hükmü yoktur.

319 doğumlu Bostan oğlu İdris oğlu Tahsin

Harb Akademisi Satınalma Komisyonundan:

Aşağıda cinsi yazılı makinenin sökülmesi ve ambalâjlanması pazarlıkla 5 mayıs 941 pazartesi günü saat 10 da Yıldızda Akademi Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. Şartname ve makineler hergün Akademide görülebilir. Taliblerin münakasadan evvel Beşiktaş Malmüdürlüğüne yatıracakları 60 liralık muvakkat teminat makbuzlarile birlikte mezkûr gün ve saatte Komisyonumuza müracaatleri

Lito Avusbirg ve Transport makinesi. (3388)

M A R V İ N İsviçre Presizyon saatleri altın - Metal

L U X O R radyoları — Z E T havagazi ocakları — A E G elektrik aletleri — Bisikletler — Avizeler

OSMAN ŞAKAR ve Şki

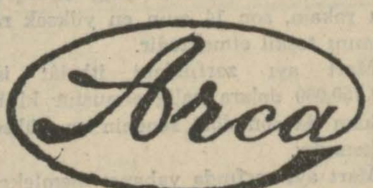
TAKSİTLE SATIŞ Galata Bankalar — Beyazıd — Kadıköy

Harb Akademisi Satınalma Komisyonundan:

Akademi kütübhane ve dosya dolabları için pazarlıkla 70 aded kafes ambalâj sandığı yaptırılacaktır. Münakasa 3 mayıs 941 cumartesi günü saat 10 da Yıldızda Harb Akademisi Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. Şartnamesi hergün Akademi Satınalma Komisyonunda görülebilir. İsteklilerin münakasadan evvel Beşiktaş Malmüdürlüğüne yatıracakları 63 liralık muvakkat teminat makbuzlarile birlikte mezkûr gün ve saatte Komisyonumuza müracaatleri. (3369)

ÇOCUK DONLARI

İçi lâstikli, dışı ipekli kumaştan yapılmış çocuk donları ve çocuk altı muşambaları çok dayanıklı ve zariftir. Piyasaya taklidleri çıkarılmış olduğundan

markasına dikkat ediniz. Her eczanede bulunur. Toptan satış yeri Sirkeci Demirkapı No. 30. Tel: 20992. Telgraf: İstanbul - Ateş, Posta kutusu No. 38.

Dr. İHSAN SAMİ

GONOKOK AŞISI

Belsoğukluğu ve ihtilâtlarına karşı pek tesirli ve taze aşıdır. Divanyolu Sultanmahmud türbesi No. 113.

ÜROLOG OPERATÖR Prof.

Bahaeddin Lûtfi Varnalı

Böbrek, Mesane, İdrar ve Tenasül yolları hastalıkları mütehassısı Beyoğlu İş Bankası karşısı Emirnevruz sokak 10 Pananiya Aprt. No. 2 Telefon: 42203.

BİÇKİ DERSLERİ

Evinde hocasız biçki ve dikiş öğrenmek isteyenler için Şükrü Canal tarafından yazılan bu eserlerin birinci cildi 2, ikinci ve üçüncü cildleri ikişer buçuk liradır. 3 cildi birden beş liradır. Taşra için satış yeri Beşiktaş Akaretler Dibek sokak 1/2 numarada Şükrü Canaldır.

Bu adrese bedeli gönderildiğinde derhal posta ile gönderilir.

İstanbul satış yeri: Ankara caddesi İnkılâb Kitabevidir.

Dr. Hafız Cemal

LOKMAN HEKİM

DAHİLİYE MÜTEHASSISI

Divanyolu 104

Muayene saatleri: 2,5 - 6. Tel: 22398

DİVRİKTE

Rıza Arslan Kitabevi

Bilûmum gazeteler bayii

Sahib ve Başmuharriri: YUNUS NADİ
Umumî neşriyatı idare eden Yazı işleri müdürü: HİKMET MÜNİF ÜLGEN

Cumhuriyet Matbaası

HAVALAR ISINDI

HAŞERAT CANLANIYOR

YUVALARINI

FAYDA

ile tahrib ve imha ediniz.

Sinek, tahtakurusu, güve, bit ve bütün haşeratı bir saniyede itlâf eder, kokusu lâtif ve sıhhidir.

Piyasada FAYDA'ya benzer ve onun yerine Avrupa diye uydurma bazı markalar vermek istiyorlar. Bunların ekserisi adi gaz ile boyadan ve biraz da naftalinden yapılmaktadır. ALDANMAYINIZ. FAYDA yı ısrar ile isteyiniz. HASAN isim ve markasına dikkat ediniz. HASAN DEPOSU.

KÜÇÜK MODADA

KIRALIK

Marmaraya, Adalara, Fenerbahçeye nazır bir kat üzerine beş geniş oda, büyük taras, yerler parke, sıcak su tertibatı, hergün sabahları gezilebilir.

Mevsimlik veya senelik kiralıktır. Küçük Moda deniz banyoları üzerinde No. 1/1. Telefon: 23129.

Misafirlerinize kahve yerine

KARAMELÂ CEMİL

İkram ediniz. Makbule geçer.

Şekerci Hacı Mustafa ve Mahdumu

Bahçekapı - İstanbul

Zayi — 713 numaralı bisikleti plâkasile beraber zayi ettim. Yenisini çıkaracağımdan hükmü yoktur.

Mehmed Ali oğlu Orhan Agakay

GRİPİN

Tercih Edilmesindeki Sebeb

BAŞ ve DİŞ NEZLE GRİP GRİPİN BÜTÜN AĞRILARA KARŞI

GRİPİN

Bütün ağrılara, hastalık başlangıçlarına karşı zararsız en tesirli müsekkindir

GRİPİN

Nezle, Soğuk algınlığı, Grip rahatsızlıklarında, Baş, Diş, Mafsal, Romatizma, Âsab ve Adale ağrılarında lüzumunda günde 3 aded alınır. Taklidlerinden sakınınız ve her yerde pullu kutuları ısrarla isteyiniz.

G. Anteb C. Müddeiumumiliğinden:

1 — G. Anteb Cezaevinin 1/6/941 den 31/5/942 tarihine kadar bir senelik ekmek ihtiyacı kapalı zarf usulile ihaleye konulmuştur.

2 — Tahmin edilen ihtiyac miktarı iki yüz bin kilo ve bedeli yirmi sekiz bin liradır.

3 — Muvakkat teminat iki bin yüz liradır.

4 — İhale 20 mayıs 941 salı günü saat 15 te G. Anteb Adliye binasında C. Müddeiumumilik dairesinde yapılacaktır.

5 — Teklif mektubları 20 mayıs 941 salı günü saat 14 e kadar G. Müddeiumumiliğine verilecektir. Postadaki gecikmeler muteber değildir.

6 — Eksiltmeye talib olanlar 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinin emrettiği vesikaları ibraz edeceklerdir.

7 — Şartname G. Anteb C. Müddeiumumiliği Ceza Evi Müdürlüğünde her gün çalışma saatlerinde görülebilir.

MİLLÎ PİYANGO

6 NCI TERTİP

Birinci Çekiliş 7 Mayıs 1941

İkramiye adedi	İkramiye miktarı	İkramiye tutarı
1	20,000	20,000
2	10,000	20,000
4	5,000	20,000
30	2,000	60,000
30	1,000	30,000
60	500	30,000
120	250	30,000
300	100	30,000
600	50	30,000
3,000	10	30,000
30,000	2	60,000
34,147	YEKÛN	360,000

